

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Badanie dotyczące zjawiska bezdomności oraz
usług społecznych realizowanych w województwie
warmińsko-mazurskim na rzecz osób
w kryzysie bezdomności
w 2024 r.

Raport końcowy

Olsztyn, luty 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opracowanie:

Zespół ds. badań i analiz

Biuro Pomocy i Integracji Społecznej

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Badanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” dofinansowanego z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Spis treści:

WPROWADZENIE	4
1. Bezdomność jako problem społeczny na podstawie Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych	6
1.1. Bezdomność w Polsce	6
1.2. Bezdomność w województwie warmińsko-mazurskim.....	7
2. Bezdomność w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. na podstawie danych OPS/CUS.....	14
2.1. Charakterystyka osób w kryzysie bezdomności w województwie.....	14
2.2. Przyczyny bezdomności.....	21
2.3. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim.....	22
2.3.1. Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności	23
2.3.2. Wsparcie w formie usług świadczonych w instytucjach	24
2.3.3. Kontrakt socjalny.....	26
2.3.4. Usługi społeczne na rzecz osób w kryzysie bezdomności	26
2.3.5. Program rządowy „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”.....	31
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia osób w kryzysie bezdomności	33
3.1. Współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi	33
3.2. Współpraca samorządów gminnych z organizacjami pozarządowymi	34
4. Wnioski i rekomendacje	36
SPIS WYKRESÓW, TABEL, MAP	38
ANEKS	40

WPROWADZENIE

Bezdomność jako zjawisko społeczne od dawna postrzegane było jako ważne w działaniach pomocowych w obszarze pomocy społecznej. Po raz pierwszy wspomina o tym ustawa o opiece społecznej z 16 sierpnia 1923 r., definiując cel i pojęcie opieki społecznej jako „zaspokajanie ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych tych osób, które trwale lub chwilowo nie dysponują własnymi środkami materialnymi lub własną pracą uczynić tego nie mogą (...) opieka nad osobami bezdomnymi”.

Osoby w kryzysie bezdomności zajmują najniższe szczeble struktury społecznej – nie posiadają środków niezbędnych do zaspokajania elementarnych potrzeb, ani lokum, które mogliby uznać za własny dom. Bezdomność dotyczy wielu płaszczyzn rzeczywistości: społecznej, politycznej, gospodarczej, psychologicznej oraz kulturowej. Oznacza brak jednego z podstawowych praw ludzkich jakim jest prawo do posiadania trwałego i pewnego miejsca egzystencji. Pozbawienie domu jest bowiem pozbawieniem człowieka bezpieczeństwa i możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb własnego rozwoju.

W ostatnich latach Unia Europejska stopniowo zaczyna przyznawać, że bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe muszą stanowić jeden z głównych priorytetów w polityce społecznej państw członkowskich. Na poziomie europejskim główną siecią skupiającą się wyłącznie na bezdomności jest FEANTSA. Jej działalność polega zwłaszcza na prowadzeniu międzynarodowych badań bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego, a także zbieraniu informacji pomocnych rządów narodowym i samorządom lokalnym.

Kwestie przeciwdziałania bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu zawarte są m.in. w następujących, niżej wymienionych, dokumentach strategicznych:

- Krajowy program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.).

W Polsce funkcjonuje definicja określona w ustawie o pomocy społecznej, wg której osobę bezdomną określa się jako „osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”¹.

Są różne osoby będące w kryzysie bezdomności i różne drogi wiodące do znalezienia się w takiej sytuacji, a proces przechodzenia w stan bezdomności to

¹ Art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

długa i skomplikowana droga. Składają się na niego zarówno czynniki obiektywne, jak i czynniki subiektywne (akceptowane, a nawet współtworzone przez osobę).

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (ROPS) od 1999 roku systematycznie opracowuje raport zawierający informacje na temat zjawiska bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim.

Diagnostując zjawisko bezdomności w regionie, w grudniu 2024 r., ROPS wystąpił do 112 ośrodków pomocy społecznej oraz do 4 centrów usług społecznych o udzielenie informacji dotyczącej skali tego zjawiska w każdej gminie oraz usług społecznych realizowanych na rzecz osób w kryzysie bezdomności. Informacje zwrotne napłynęły ze wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz centrów usług społecznych województwa.

Do zobrazowania skali zjawiska w województwie, w niniejszym opracowaniu po raz pierwszy wykorzystano dane z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych. W 2024 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwróciło się do wszystkich Wojewodów z prośbą o koordynację działań związanych z przeprowadzeniem badania liczby osób w kryzysie bezdomności we wszystkich województwach. Badanie zostało przeprowadzone w nocy z 28 na 29 lutego 2024 r. w miejscach przebywania osób w kryzysie bezdomności, tj. m.in.: noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mieszkaniach wspomaganych/treningowych, ogrzewalniach, domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodkach interwencji kryzysowej, specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, szpitalach, hospicjach, ZOL-ach, zakładach karnych, aresztach śledczych, izbach wytrzeźwień, pustostanach, domkach na działkach, altanach działkowych, miejscach niemieszkalnych: na ulicach, klatkach schodowych, dworcach PKP i PKS, altanach śmietnikowych, piwnicach, itp.

Badanie, oprócz pozyskania informacji o liczbie osób w kryzysie bezdomności w placówkach i miejscach niemieszkalnych, pozwoliło uzyskać dane socjodemograficzne o tej grupie osób.²

² <https://www.gov.pl/web/rodzina/ogolnopolskie-badanie-liczby-osob-bezdomnych---edycja-2024>

1. Bezdomność jako problem społeczny na podstawie Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych

1.1. Bezdomność w Polsce

Z powodu swej dynamicznej istoty, skala zjawiska bezdomności jest trudna do oszacowania. Wyniki Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych przeprowadzanego w ciągu ostatnich kilku lat przedstawiają się następująco:

1. W nocy z 21 na 22 stycznia 2015 roku zarejestrowano 36 161 osób w kryzysie bezdomności (w tym 1450 osób w województwie warmińsko-mazurskim, co stanowiło 4,0% wszystkich osób w kryzysie bezdomności).
2. W nocy z 8 na 9 lutego 2017 roku zarejestrowano 33 408 osób w kryzysie bezdomności (w tym 1156 osób w województwie warmińsko-mazurskim, co stanowiło 3,5% wszystkich osób w kryzysie bezdomności).
3. W nocy z 13 na 14 lutego 2019 roku zarejestrowano 30 330 osób w kryzysie bezdomności (w tym 1071 osób w województwie warmińsko-mazurskim, co stanowiło 3,5% wszystkich osób w kryzysie bezdomności)³.
4. W nocy z 28 na 29 lutego 2024 roku zarejestrowano 31 042 osób w kryzysie bezdomności (w tym 1100 osób w województwie warmińsko-mazurskim, co stanowiło 3,5% wszystkich osób w kryzysie bezdomności).

Dane zebrane podczas ostatniego badania liczby osób bezdomnych wskazują, że zdecydowaną większość osób w kryzysie bezdomności stanowią mężczyźni - 80% (24 880 osób), kobiety natomiast 20% (6162 osoby). Zauważalny jest jednak wzrost liczby kobiet w kryzysie bezdomności, a spadek liczby mężczyzn.

Podobnie, jak w poprzednich badaniach najwięcej osób w kryzysie bezdomności zdiagnozowano w przedziale wiekowym 41-60 lat (13 232 osoby, w tym 2169 kobiet i 11 063 mężczyzn). Kolejną najliczniejszą grupą są osoby najstarsze, w przedziale wiekowym 60+ (10 084 osoby, w tym 1526 kobiet oraz 8558 mężczyzn).

Większość osób w kryzysie bezdomności ma wykształcenie zawodowe – 41% oraz podstawowe – 29%. Wykształcenie średnie, w tym techniczne, zadeklarowało 17% badanych. Na przestrzeni ostatnich kilku lat nastąpił wzrost osób w kryzysie bezdomności z wykształceniem wyższym i obecnie osoby te stanowią 4% ogółu osób w kryzysie bezdomności.

Najwięcej osób w kryzysie bezdomności przebywa w województwie pomorskim – 15% (4575 osób), śląskim – 13% (4050 osób) oraz mazowieckim – 11% (3452 osoby). Najmniej po 2% w województwach podlaskim (638 osób), opolskim (767 osób) i lubuskim (717 osób). W większości województw liczba osób w kryzysie bezdomności zmniejszyła się, jednakże w czterech województwach odnotowano

³ W roku 2021 oraz 2022 Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych nie zostało przeprowadzone z powodu panującej pandemii covid-19.

negatywną tendencję, tj. wzrost liczby osób w kryzysie bezdomności, dotyczy to województw małopolskiego, podkarpackiego, pomorskiego oraz wielkopolskiego.

Podobnie, jak w poprzednich badaniach wśród przebadanych osób 23 404 (78%) przebywało w placówkach instytucjonalnych, a 6648 (21%) poza nimi – w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych. Zwiększyła się liczba osób zarówno przebywających w placówkach, jak i miejscach niemieszkalnych. Jednocześnie, ponad 3% badanych (990 osób) przebywało w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspomaganych.

Podczas badania 90% osób w kryzysie bezdomności zadeklarowało obywatelstwo polskie (27 959 osób), zaś 6% obywatelstwo ukraińskie (1749 osób). Pozostałe osoby deklarowały inne obywatelstwa lub jego brak.

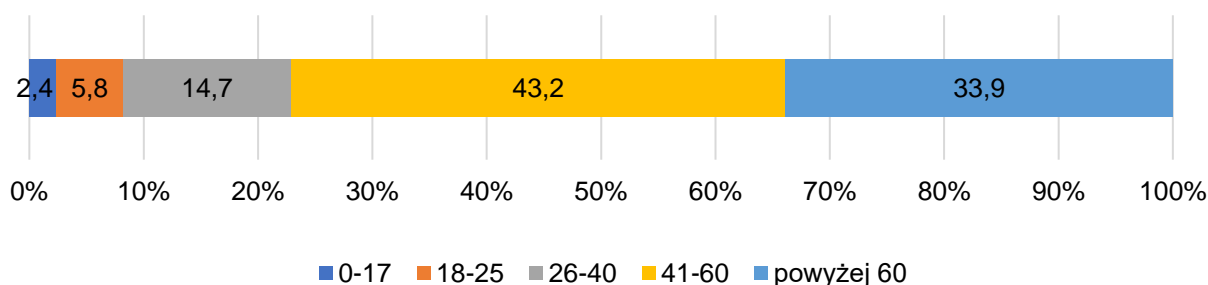
Bardzo często nie można mówić o jednej głównej przyczynie bezdomności, ale o współwystępowaniu wielu krytycznych zdarzeń w życiu człowieka, które w konsekwencji prowadzą do stanu wykluczenia. Podczas badania jako źródła kryzysu bezdomności wymieniano przede wszystkim:

- uzależnienie od alkoholu – 19%
- konflikt rodzinny – 17%,
- eksmisja/wymeldowanie z mieszkania - 11%,
- rozpad związku – 8%,
- bezrobocie/utrata pracy – 7%,
- zły stan zdrowia/niepełnosprawność – 7%.

1.2. Bezdomność w województwie warmińsko-mazurskim

W Ogólnopolskim badaniu liczby osób bezdomnych udział wzięło 1100 osób w kryzysie bezdomności z województwa warmińsko-mazurskiego, z czego 84,0% stanowili mężczyźni (924 osoby), a 16,0% kobiety (176 osób). Zdecydowana większość to osoby w wieku 41-60 lat (43,2%) oraz w wieku powyżej 60 lat (33,9%). Osoby młode w wieku 26-40 lat oraz 18-25 lat stanowiły odpowiednio 14,7% oraz 5,8%. Osoby niepełnoletnie stanowiły z kolei 2,4% – wykres 1.

Wykres 1. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim (w %)

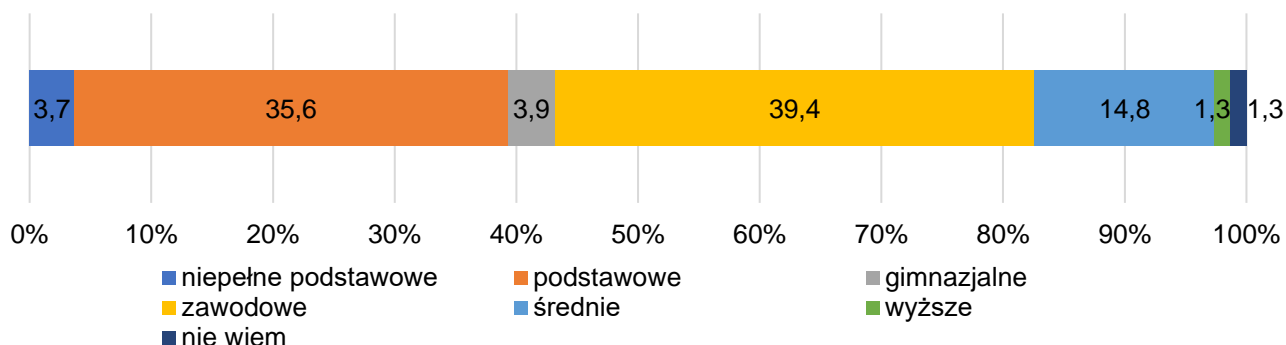

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Większość osób pozostających w kryzysie bezdomności z województwa warmińsko-mazurskiego posiada wykształcenie zawodowe – 39,4% oraz podstawowe – 35,6%. Wykształcenie średnie zadeklarowało 14,8% badanych, z kolei wykształcenie wyższe – 1,3% ogółu osób w kryzysie bezdomności – wykres 2.

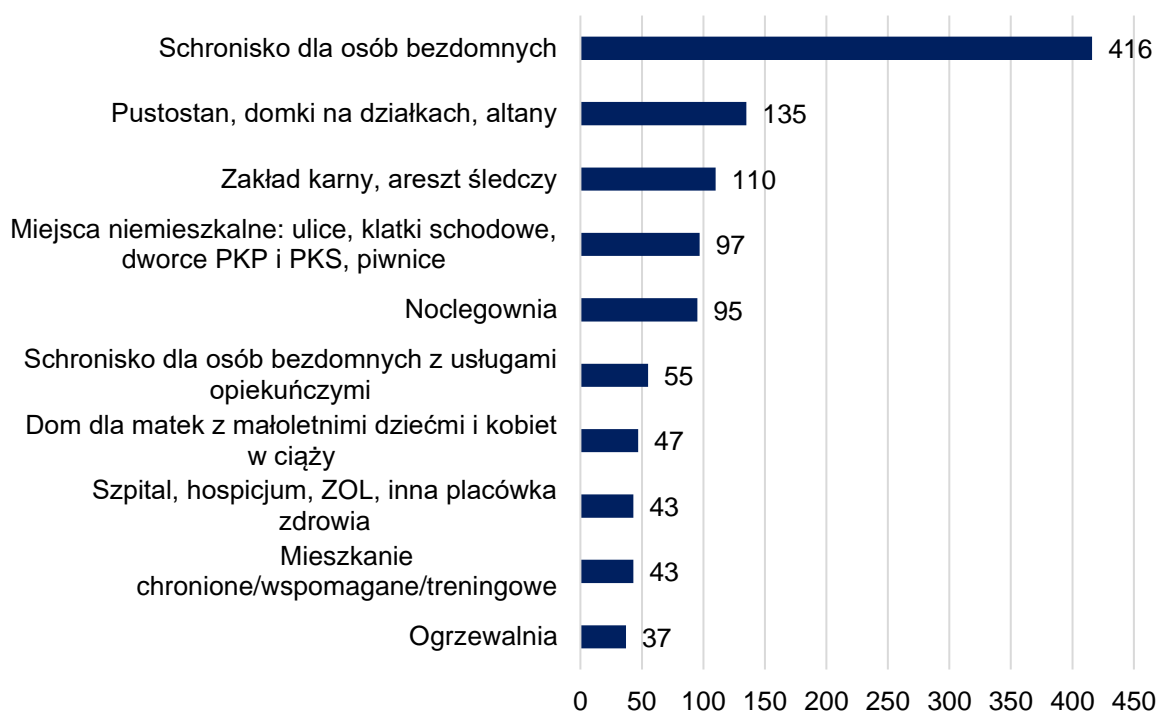
Wykres 2. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Spośród badanych osób zdecydowana większość, tj. 868 (78,9%) przebywała w placówkach instytucjonalnych: najwięcej w schroniskach (416 osób) oraz zakładach karnych/aresztach śledczych (110 osób). 232 osoby przebywały w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych (21,1%), w tym 135 osób w pustostanach, domkach działkowych, altanach, a 97 osób w miejscach niemieszkalnych: na ulicach, w klatkach schodowych, na dworcach PKP i PKS, w piwnicach – wykres 3.

Wykres 3. Miejsce przebywania osób w kryzysie bezdomności (liczba osób)

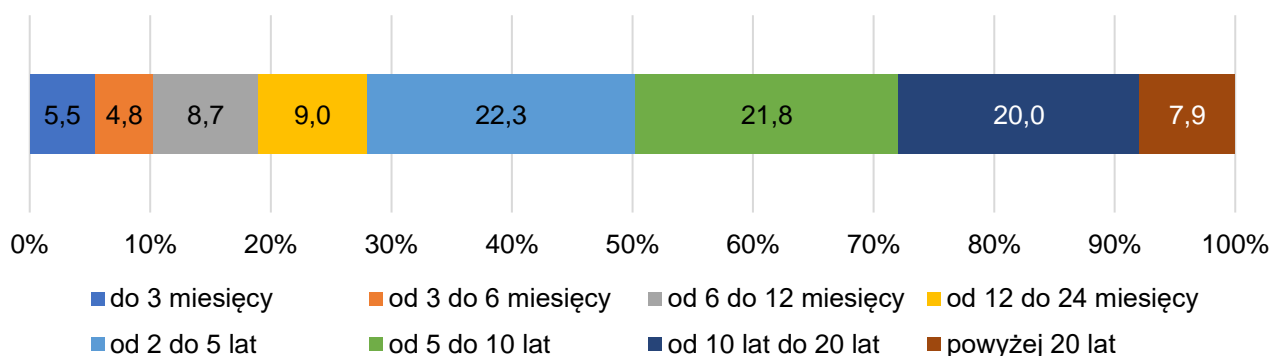

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Wśród osób w kryzysie bezdomności z województwa warmińsko-mazurskiego, biorących udział w badaniu, najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające w kryzysie bezdomności do 2 lat – 28%. Kolejna grupa to osoby w kryzysie bezdomności od 2 do 5 lat – 22,3%, od 5 do 10 lat – 21,8%, a od 10 do 20 lat – 20,0%. Osoby będące w kryzysie bezdomności powyżej 20 lat stanowią 7,9% badanych – wykres 4.

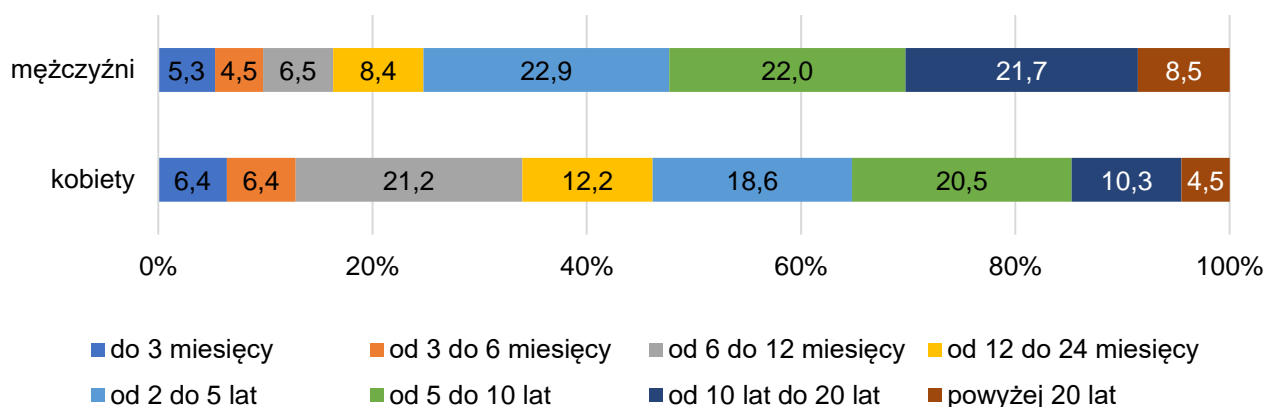
Wykres 4. Czas pozostawania w kryzysie bezdomności (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Czas pozostawania w kryzysie bezdomności w przypadku kobiet jest krótszy niż w przypadku mężczyzn. Niemal połowa kobiet (46,2%) pozostaje w kryzysie bezdomności do 2 lat, w tym co piąta od 6 do 12 miesięcy. Mężczyźni częściej pozostają w kryzysie bezdomności ponad 10 lat – odpowiednio 30,2% mężczyzn i 14,8% kobiet – wykres 5.

Wykres 5. Czas pozostawania w kryzysie bezdomności według płci (w %)

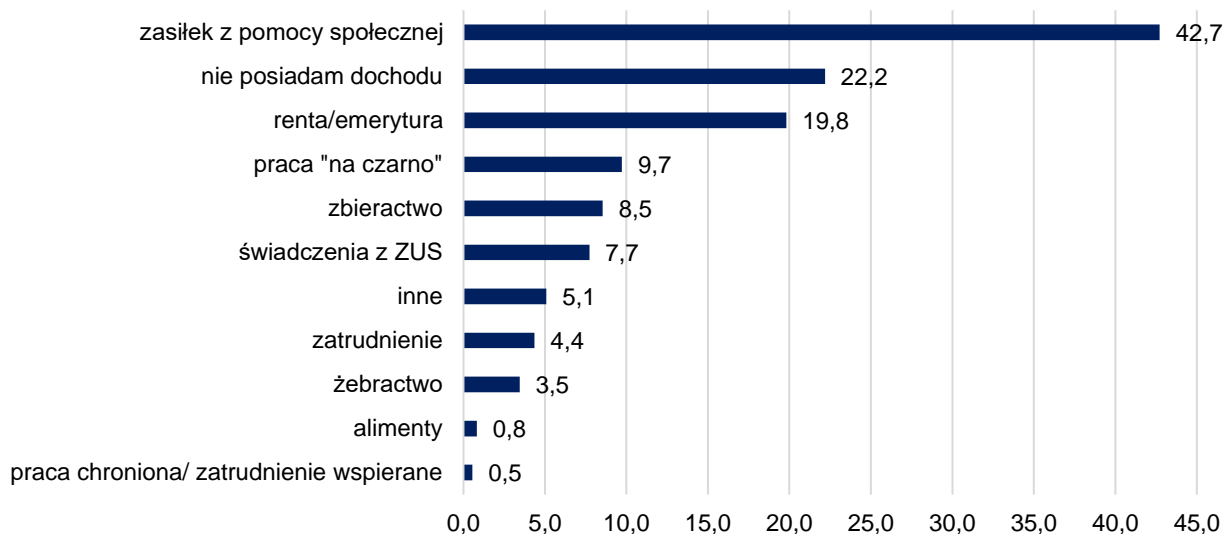

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Głównym źródłem dochodu osób w kryzysie bezdomności są zasiłki z pomocy społecznej (42,7%). Co piąta osoba utrzymuje się z renty/emerytury, z kolei co dziesiąta z pracy „na czarno”. Nieco ponad 22% osób w kryzysie bezdomności wskazało na brak dochodu – wykres 6.

Wykres 6. Źródła dochodu osób w kryzysie bezdomności (w %)

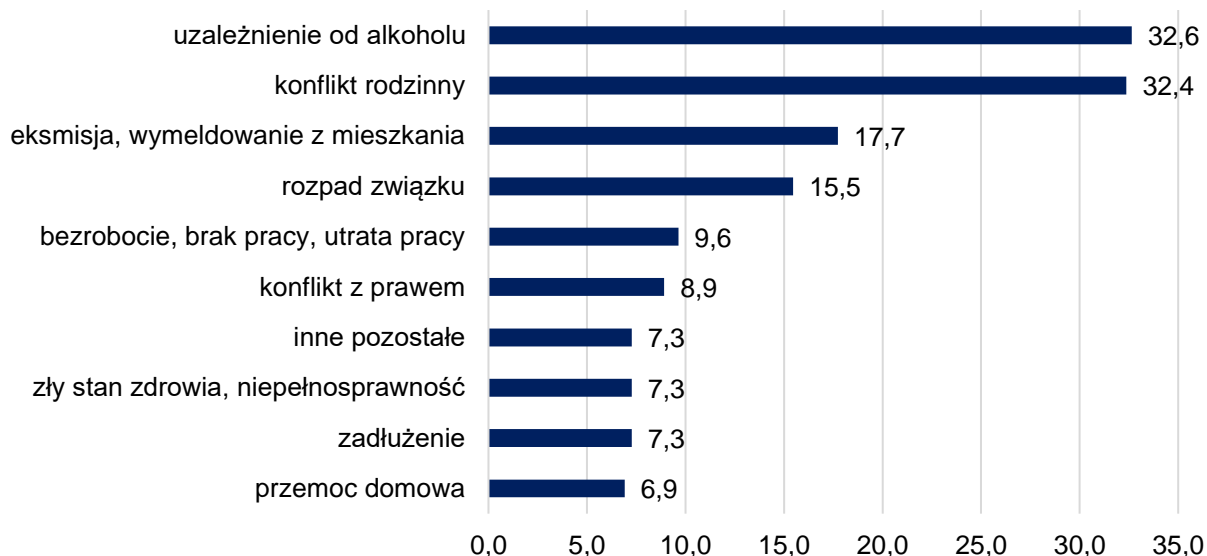

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Osoby w kryzysie bezdomności biorące udział w badaniu jako główne przyczyny swojej sytuacji wskazywały przede wszystkim: uzależnienie od alkoholu (32,6%) oraz konflikt rodzinny (32,4%). W dalszej kolejności pojawiały się odpowiedzi tj.: eksmisja/ wymeldowanie z mieszkania (17,7%), rozpad związku (15,5%), bezrobocie/brak pracy/utrata pracy (9,6%), czy też konflikt z prawem (8,9%) – wykres 7.

Kobiety częściej niż mężczyźni jako przyczynę bezdomności wskazywały przemoc domową (20,5% kobiet; 4,3% mężczyzn). Z kolei co trzeci mężczyzna pozostający w kryzysie bezdomności jako przyczynę podał uzależnienie od alkoholu. W przypadku kobiet odsetek ten wyniósł 18,2% - wykres 8.

Wykres 7. Przyczyny pozostawania w kryzysie bezdomności (w %)

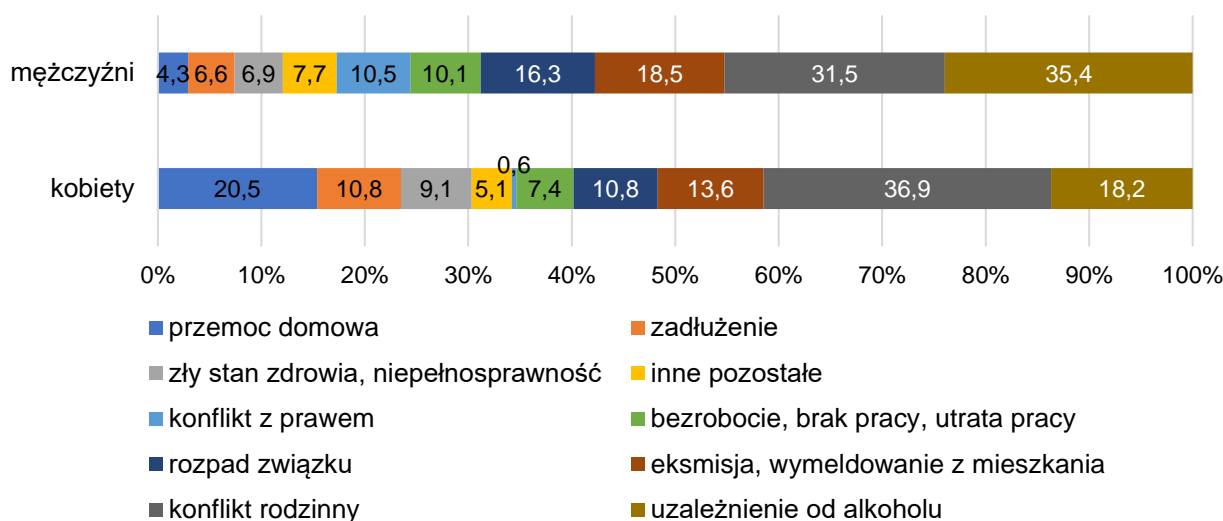

Najczęściej pojawiające się odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

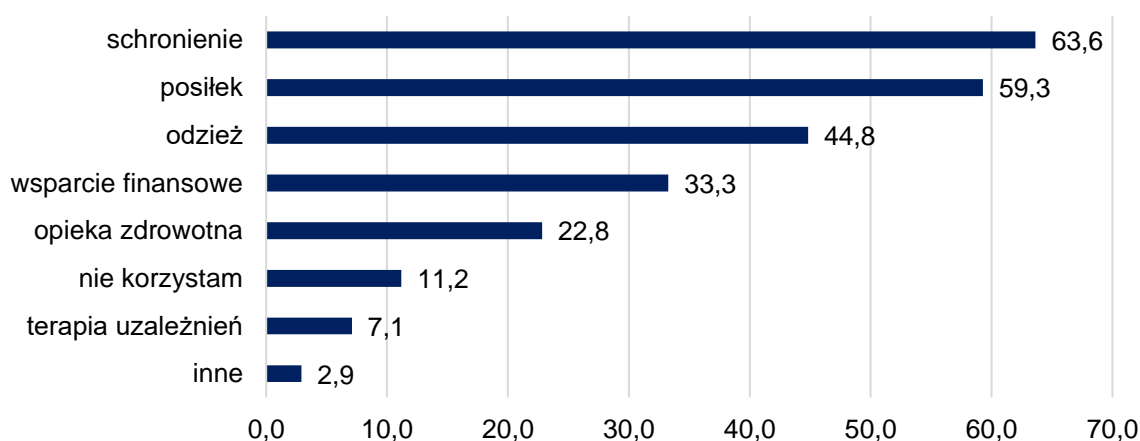
Wykres 8. Przyczyny pozostawania w kryzysie bezdomności wg płci (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Osoby w kryzysie bezdomności najczęściej korzystają ze wsparcia w postaci schronienia (63,6%) oraz posiłku (59,3%). Prawie 45% badanych korzysta z możliwości otrzymania odzieży, z kolei co trzecia osoba ze wsparcia finansowego. Biorąc pod uwagę, że jedną z najczęściej pojawiających się przyczyn kryzysu bezdomności jest uzależnienie od alkoholu, niepokojący jest fakt, że zaledwie 7% badanych korzysta z pomocy w formie terapii uzależnień. Co dziesiąta osoba przyznała, że nie korzysta z żadnej formy wsparcia – wykres 9.

Wykres 9. Formy pomocy, z których najczęściej korzystają osoby w kryzysie bezdomności (w %)

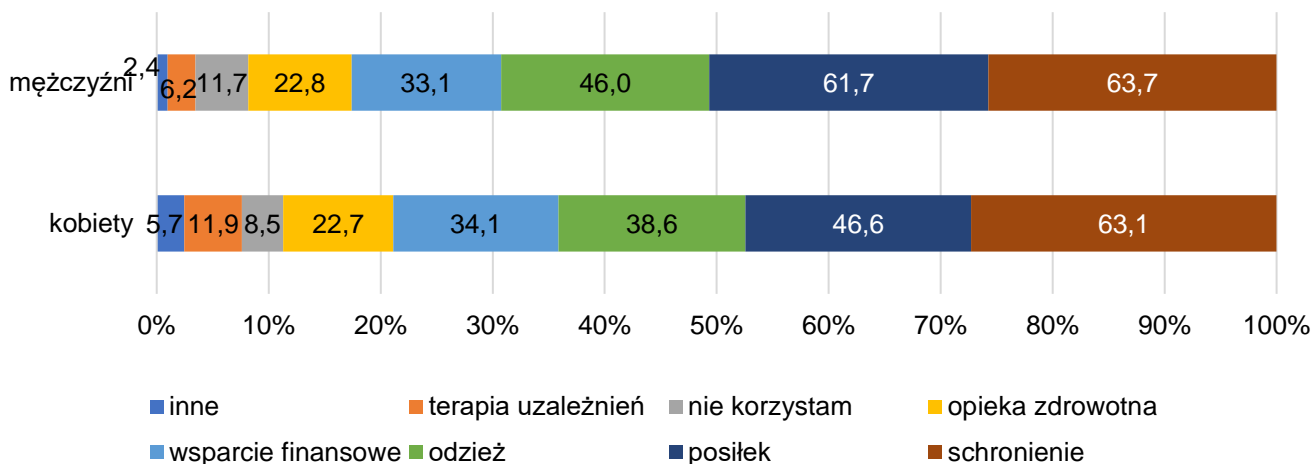

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Mężczyźni częściej niż kobiety korzystają ze wsparcia w postaci posiłku (61,7% mężczyzn; 46,6% kobiet) oraz możliwości otrzymania odzieży (46,0% mężczyzn; 38,6% kobiet). Kobiety, z kolei częściej korzystają z terapii uzależnień: 11,9% kobiet wobec 6,2% mężczyzn – wykres 10.

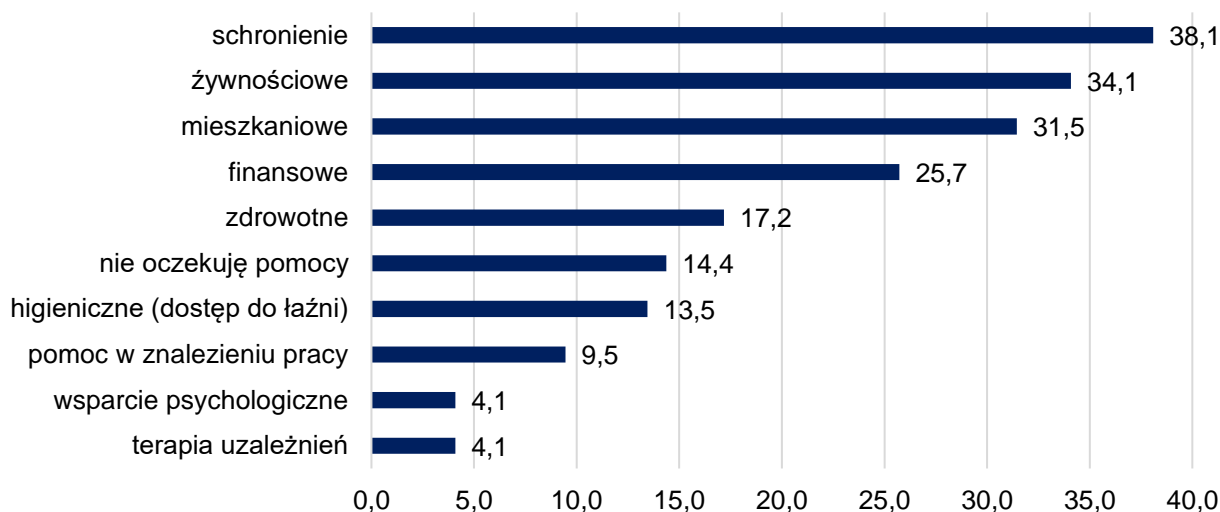
Wykres 10. Formy pomocy, z których najczęściej korzystają osoby w kryzysie bezdomności według płci (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Wsparcie jakiego oczekują osoby w kryzysie bezdomności to przede wszystkim schronienie (38,1%) oraz wsparcie żywnościowe (34,1%). Również co trzecia osoba biorąca udział w badaniu wskazała na mieszkanie, z kolei co czwarta na pomoc finansową. Zainteresowanie pomocą psychologiczną oraz terapią uzależnień jest niewielkie. Spośród badanych osób zaledwie 4,1% wyraziła chęć skorzystania z wymienionych form wsparcia – wykres 11.

Wykres 11. Formy pomocy jakiej oczekują osoby w kryzysie bezdomności (w %)

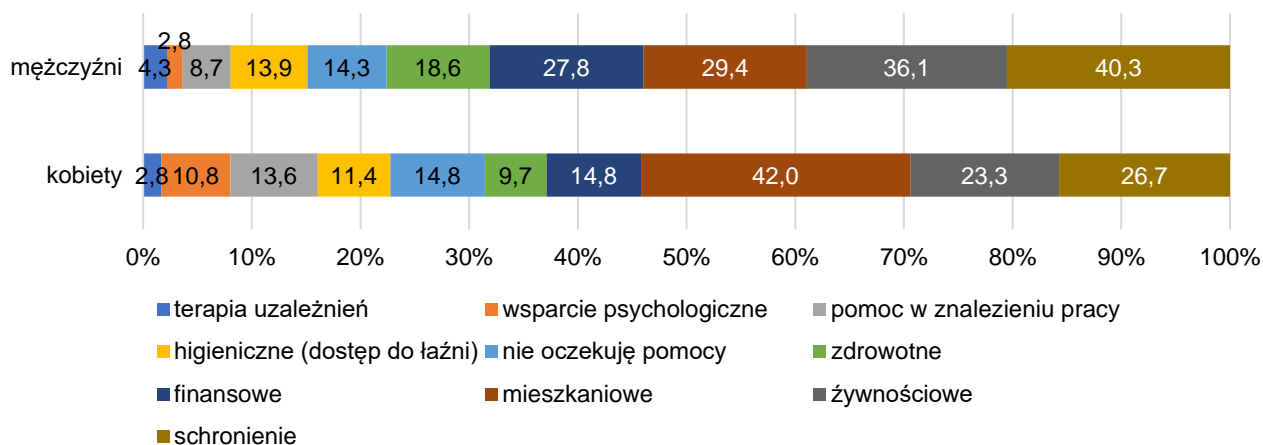
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Kobiety częściej oczekują wsparcia w postaci mieszkania (42,0% kobiet; 29,4% mężczyzn), wsparcia psychologicznego (10,8% kobiet; 2,8% mężczyzn) oraz pomocy w znalezieniu pracy (13,6% kobiet; 8,7% mężczyzn). Wśród mężczyzn oczekiwanym wsparciem jest częściej schronienie (40,3% mężczyzn; 26,7% kobiet), wsparcie żywnościowe (36,1% mężczyzn; 23,2% kobiet), pomoc finansowa (27,8%

mężczyzn; 14,8% kobiet) oraz wsparcie zdrowotne (18,6% mężczyzn; 9,7% kobiet) – wykres 12.

Wykres 12. Formy pomocy jakiej oczekują osoby w kryzysie bezdomności wg płci (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w 2024 r.

Na podstawie przedstawionych wyżej danych, zebranych w ramach Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych, określono profil mężczyzny oraz kobiety pozostających w kryzysie bezdomności:

1. Profil mężczyzny w kryzysie bezdomności:

- osoba powyżej 40 r.ż.,
- najczęściej z wykształceniem podstawowym lub zawodowym,
- pozostający w kryzysie bezdomności co najmniej 5 lat,
- wskazujący jako przyczynę bezdomności uzależnienie od alkoholu i konflikty rodzinne,
- korzystający ze wsparcia w postaci schronienia, posiłku oraz odzieży,
- oczekujący pomocy w formie schronienia oraz żywności.

2. Profil kobiety w kryzysie bezdomności:

- osoba powyżej 40 r.ż.,
- najczęściej z wykształceniem podstawowym lub zawodowym,
- pozostająca w kryzysie bezdomności w okresie do 5 lat,
- wskazująca jako przyczynę bezdomności konflikty rodzinne i przemoc domową,
- korzystająca ze wsparcia w postaci schronienia, posiłku oraz odzieży,
- oczekująca pomocy w formie mieszkaniowej oraz schronienia.

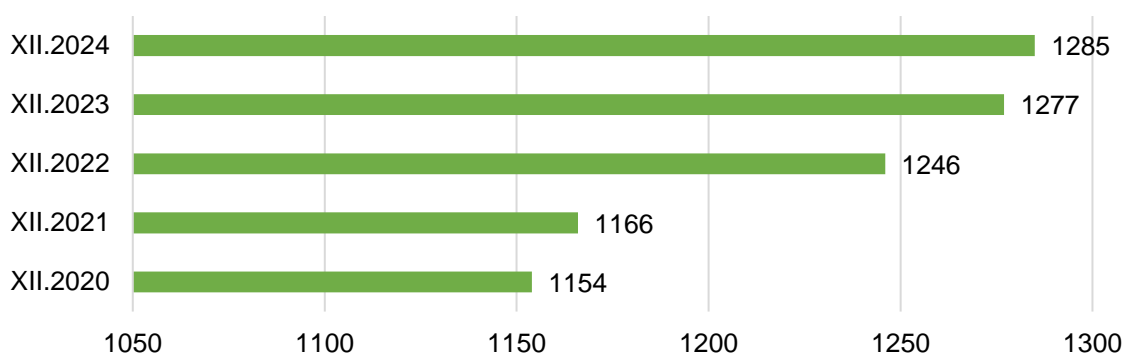
2. Bezdomność w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. na podstawie danych OPS/CUS

2.1. Charakterystyka osób w kryzysie bezdomności w województwie

Opierając się na danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych szacuje się, że według stanu na 31 grudnia 2024 r.

w województwie warmińsko-mazurskim liczba osób w kryzysie bezdomności wyniosła 1285 osób, co oznacza że uległa ona zwiększeniu względem 2023 r. o 8 osób (o 0,6%) oraz o 131 osób (o 11,4%) względem 2020 r. – wykres 13.

Wykres 13. Liczba osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020 – 2024

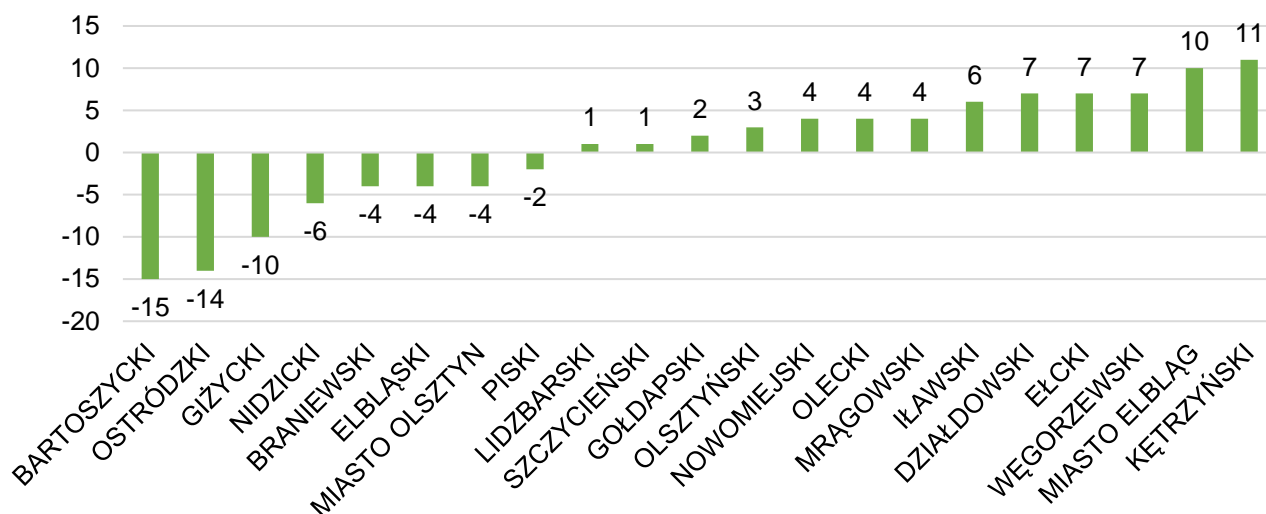

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Wśród osób w kryzysie bezdomności zdecydowana większość to mężczyźni – 1109 osób (86,3%). Ich liczba w stosunku do grudnia 2023 r. uległa zmniejszeniu o 4 osoby (0,4%), a w stosunku do grudnia 2020 r. zwiększeniu o 75 osób (7,3%).

W 2024 r. liczba kobiet pozostających w kryzysie bezdomności wyniosła 169 (13,2%), co oznacza, że w latach 2020-2024 można zaobserwować systematyczny jej wzrost. W stosunku do grudnia 2023 r., wzrosła o 16 osób, tj. o 10,5%, z kolei w stosunku do grudnia 2020 r. aż o 56 osób, tj. o 49,6%.

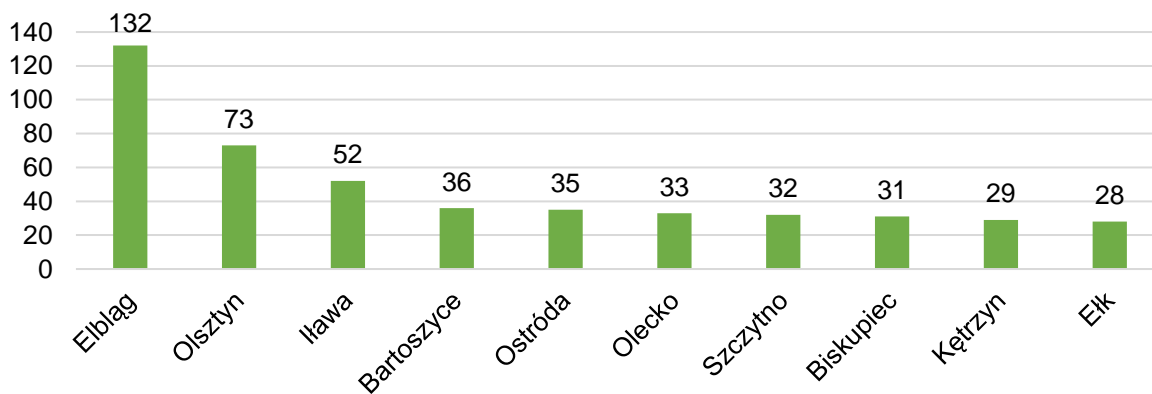
Niepokój budzi fakt, iż w 2024 r. problem bezdomności dotknął również 7 dzieci (dzieci przebywają wraz z matkami w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży). Z roku na rok systematycznie spada jednak liczba dzieci znajdujących się w sytuacji bezdomności.

Wykres 15. Zmiana liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024
w poszczególnych powiatach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Analizując liczbę osób w kryzysie bezdomności w poszczególnych gminach województwa warmińsko-mazurskiego można zauważyć, że najczęściej z nich przebywa w środowiskach miejskich, tj. Elblągu (132 osoby), Olsztynie (73 osoby), Iławie (52 osoby), Bartoszycach (36 osób), czy też Ostródzie (35 osób) – wykres 16.

Wykres 16. Liczba osób w kryzysie bezdomności w wybranych ośrodkach miejskich w 2024 r.

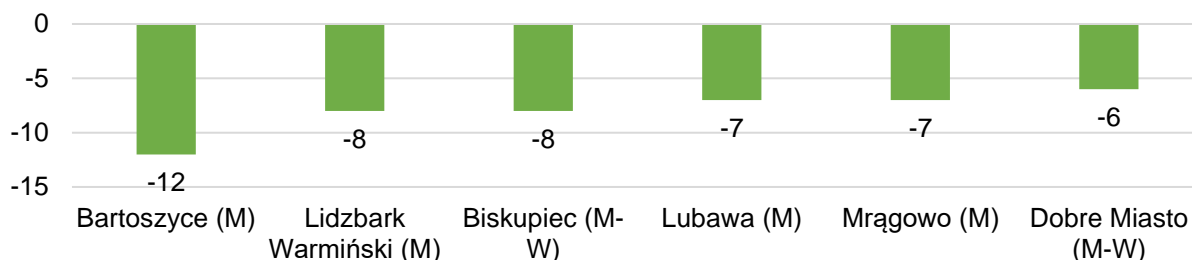

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

W ciągu roku największy spadek liczby osób w kryzysie bezdomności odnotowano w Gminie miejskiej Bartoszyce (12 osób), Gminie miejskiej Lidzbark Warmiński (8 osób), Gminie miejsko-wiejskiej Biskupiec (8), Gminie miejskiej Lubawa (7), Gminie miejskiej Mrągowo (7) oraz Gminie Dobre Miasto (6) – wykres 17.

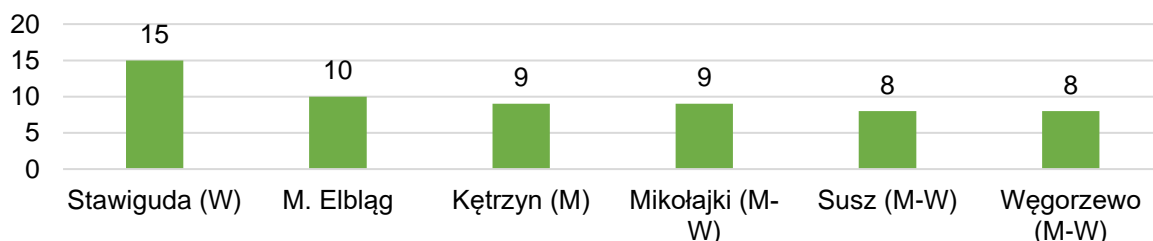
Wykres 17. Gminy z największym spadkiem liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024 (liczba osób)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Największy wzrost liczby osób w kryzysie bezdomności miał miejsce z kolei w Gminie Stawiguda (15 osób), Gminie Miasto Elbląg (10 osób), Gminie miejskiej Kętrzyn (9 osób), Gminie Mikołajki (9 osób), Gminie Węgorzewo (8 osób) oraz Gminie Susz (8 osób) – wykres 18.

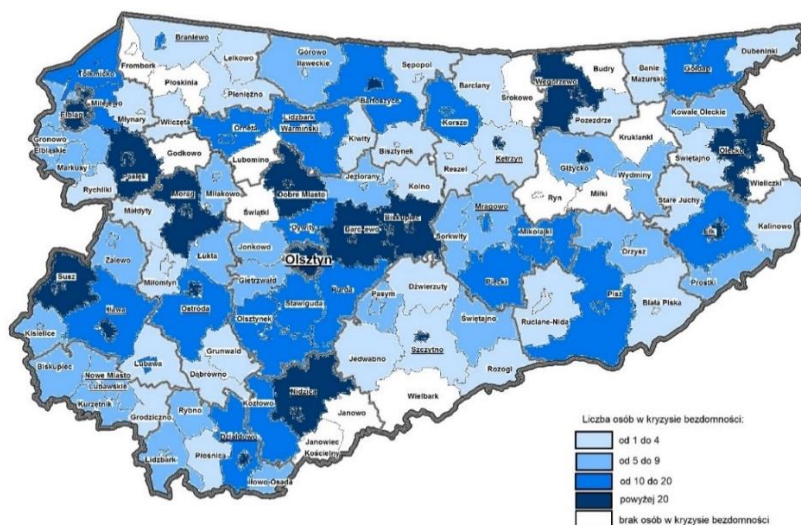
Wykres 18. Gminy z największym wzrostem liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024 (liczba osób)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Mapa poniżej przedstawia liczbę osób w kryzysie bezdomności w poszczególnych gminach województwa warmińsko-mazurskiego w 2024 r.

Mapa 2. Liczba osób w kryzysie bezdomności w poszczególnych gminach w 2024 r.

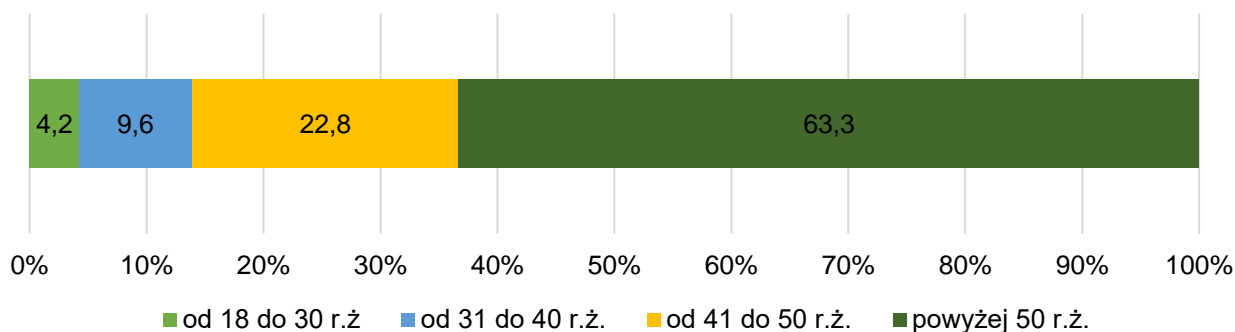

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Według pozyskanych danych wśród osób w kryzysie bezdomności przeważają osoby w wieku powyżej 50 r.ż., których w 2024 r. było 809 i stanowili oni ponad 63%. 292 osoby to osoby w wieku 41-50 lat (22,8%), z kolei 123 to osoby w wieku 31-40 lat (9,6%). Najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku 18-30 lat – 4,2% - wykres 19.

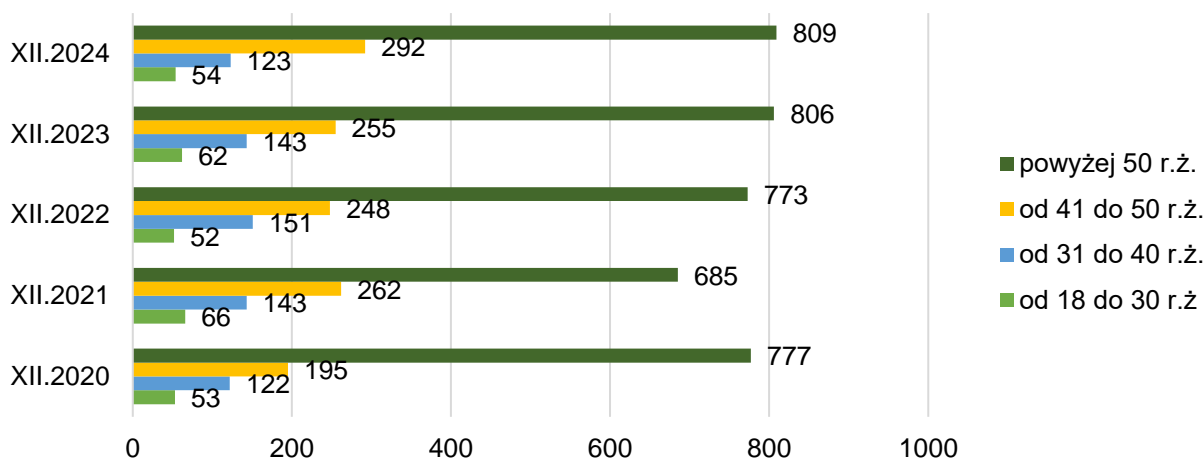
Wykres 19. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności w 2024 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Liczba osób w najstarszej grupie wiekowej, w grudniu 2024 r., w stosunku do grudnia 2023 r., zwiększyła się o 3 osoby, tj. o 0,4%, z kolei w stosunku do grudnia 2020 r. o 32 osoby, tj. o 4,1% - wykres 20.

Wykres 20. Liczba osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim wg kryterium wieku w latach 2020-2024

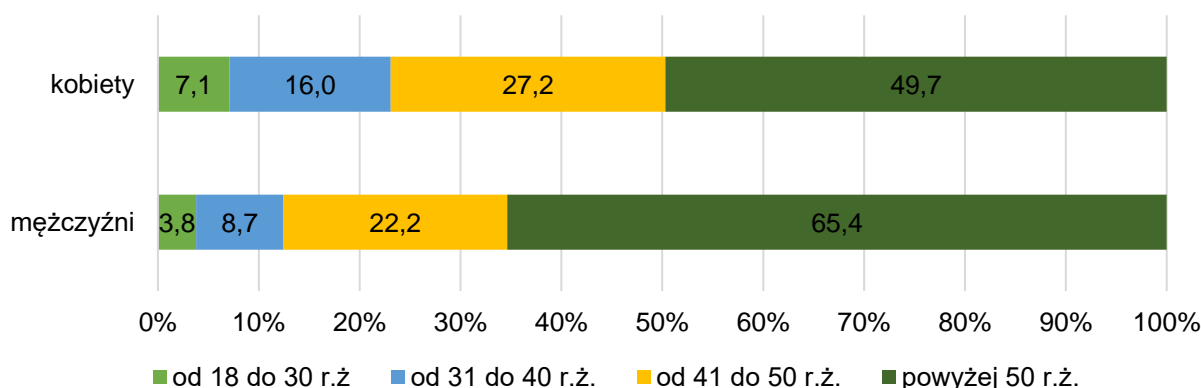
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności różni się biorąc pod uwagę ich płeć. Kobiety pozostające w kryzysie bezdomności są młodszą wiekowo grupą osób – 7,1% spośród nich jest w wieku 18-30 lat, z kolei ponad 16% w wieku od 31-40 lat. Dla porównania mężczyźni w wymienionych wyżej kategoriach wiekowych stanowią odpowiednio – 3,8% oraz 8,7%.

Wśród mężczyzn zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku powyżej 50 r.ż. – 65,4%. Wśród kobiet odsetek ten wynosi 49,7% - wykres 21

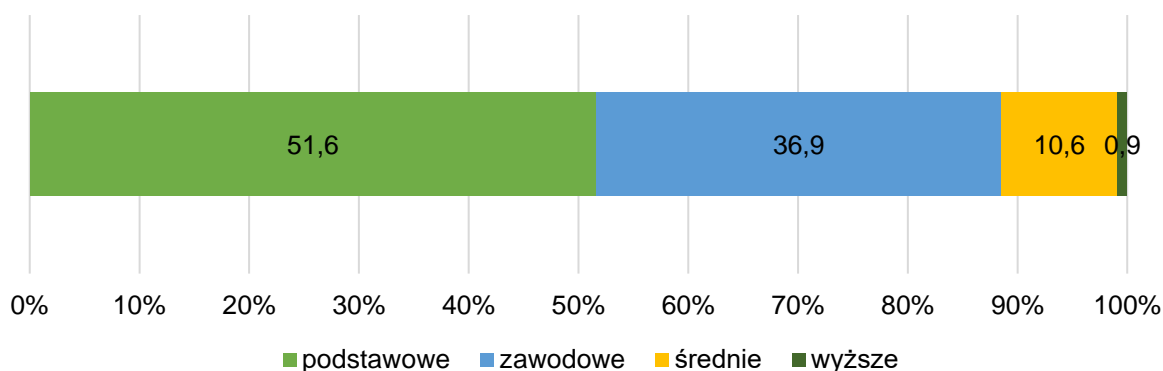
Wykres 21. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności wg płci w 2024 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Według otrzymanych danych połowa spośród osób pozostających w kryzysie bezdomności posiada wykształcenie podstawowe. Wykształcenie zawodowe posiada prawie 37,0% (471 osób), z kolei średnie – 10,6% (136 osób). Najmniej liczną grupą są osoby z wykształceniem wyższym – 0,9% (11 osób) – wykres 22.

Wykres 22. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności w 2024 r. (w %)

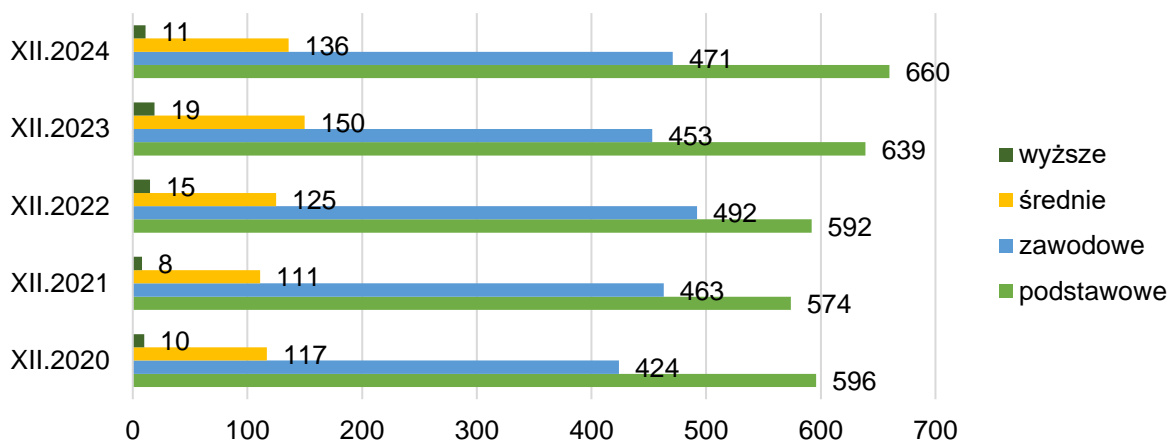

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Liczba osób posiadających wykształcenie podstawowe, w grudniu 2024 r., w stosunku do grudnia 2023 roku, zwiększyła się o 21 osób, tj. o 3,3%, z kolei w stosunku do grudnia 2020 r. o 64 osoby, tj. o 10,7%. W ciągu roku zwiększyła się również liczba osób z wykształceniem zawodowym – o 18 osób (4,0%), a od 2020 r. o 47 osób (o 11,1%). Liczba osób w kryzysie bezdomności z wykształceniem wyższym zmniejszyła się o 8 osób i w 2024 r. wyniosła 11 - wykres 23.

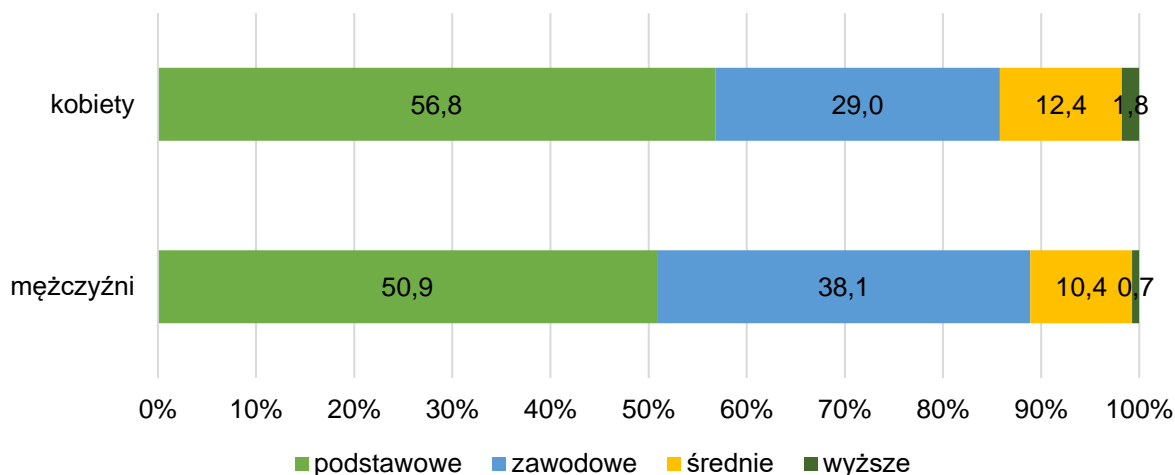
Wykres 23. Poziom wykształcenia osób w kryzysie bezdomności z województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2020-2024 (liczba osób)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

W 2024 r. spośród zarówno kobiet, jak i mężczyzn pozostających w kryzysie bezdomności połowa posiadała wykształcenie podstawowe (56,8% kobiet i 50,9% mężczyzn). Mężczyźni częściej posiadają wykształcenie zawodowe - 38,1% mężczyzn (29,0% kobiet), z kolei kobiety częściej wykształcenie średnie oraz wyższe. W 2024 r. kobiety z wykształceniem średnim stanowiły 12,4% ogółu kobiet w kryzysie bezdomności, z kolei z wykształceniem wyższym – 1,8%. Dla porównania wśród mężczyzn odsetki te wynosiły odpowiednio: 10,4% oraz 0,7% - wykres 24.

Wykres 24. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności wg płci w 2024 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

2.2. Przyczyny bezdomności

Nie ulega wątpliwości, że badanie przyczyn bezdomności jest procesem niezwykle skomplikowanym. Trudności w dotarciu do głównej przyczyny bezdomności są związane przede wszystkim z faktem, iż sam problem bezdomności jest niezwykle złożony. Stan ten jest uwarunkowany wieloczynnikowo, między innymi poprzez zmniejszoną zdolność do samodzielnego życia i radzenia sobie, poddania się wymaganiom społeczeństwa, niewielką odporność na sytuacje trudne, czy marginalizację społeczną.

Przyczyny bezdomności są umowne i często nakładają się na siebie (np. alkoholizmowi bardzo często towarzyszą eksmisja oraz choroby). Poniższe dane przedstawiają liczbę osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r., z uwzględnieniem przyczyn, zgodnie z informacjami otrzymanymi z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych:

- alkoholizm	862 osoby,
- choroby	274 osób,
- eksmisja	193 osoby,
- konflikty rodzinne/małżeńskie	132 osoby
- przestępczość	80 osób,
- inne	81 osób,
- uzależnienia inne niż alkoholizm (np. narkomania)	49 osób,
- rozwód/rozpad małżeństwa	48 osób,
- utrata pracy	39 osób,
- przemoc domowa	31 osób,
- opuszczenie placówki opiekuńczo- wychowawczej	6 osób,

Mianem „inne przyczyny bezdomności” określane są najczęściej m.in.: niepełnosprawność, niezaradność życiowa, opuszczenie zakładu karnego, utrata mieszkania i in.

2.3. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim

Polskie prawo zapisami ustawy o pomocy społecznej przypisało podejmowanie działań na rzecz wsparcia osób w kryzysie bezdomności do zadań własnych gminy. Zgodnie z nimi obowiązuje ustawowe zabezpieczenie elementarnych potrzeb ludzkich: schronienia, posiłków, odzieży, opieki medycznej. Dodatkowo osoba w kryzysie bezdomności może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności.

Gminy powinny zapewnić schronienie osobom w kryzysie bezdomności, ale to od nich zależy sposób realizacji tego zadania. Doświadczenie pokazuje, że tworzą one placówki pobytu czasowego (noclegownie, schroniska, ogrzewalnie), które prowadzą samodzielnie. Mogą także powierzyć tę rolę organizacjom pozarządowym, osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego oraz do innych kościołów i związków wyznaniowych. Osobom w kryzysie bezdomności w Polsce pomaga wiele organizacji, m.in. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Fundacja Pomocy Wzajemnej „BARKA”, Caritas, Stowarzyszenie MONAR (w jego ramach, od ok. 1992 roku, zaczęły powstawać tzw. MARKOTY – schroniska dla bezdomnych), Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Banki Żywności.

Kierunki działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności oraz źródła finansowania określone zostały również w Warmińsko-Mazurskim Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025 przyjętym przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dn. 3 lipca 2023 r.

Zgodnie z zapisami Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027, możliwe jest pozyskanie dofinansowania na rozwój usług dla osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki zjawiska. Wsparcie realizowane może być w szczególności poprzez usługi o charakterze społecznym mające na celu przeciwdziałanie bezdomności (m.in. w postaci doradztwa, terapii uzależnień, streetworkingu, pomocy prawnej i psychologicznej) oraz wsparcie mieszkaniowe⁴.

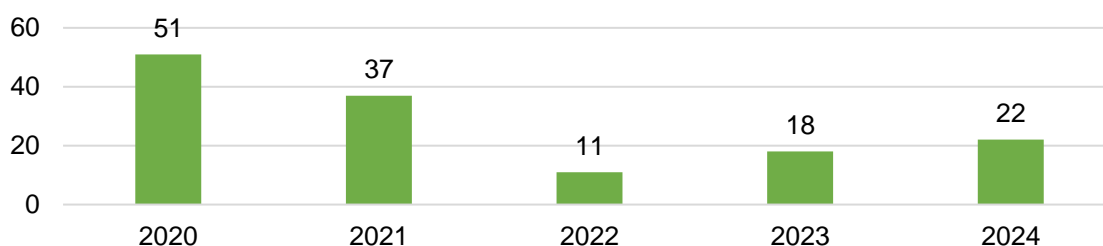
⁴ Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur, Wersja SZOP.FEWM.015, <https://funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl/artukul-sekcja/49/359/szczegolowy-opis-priorytetow>

2.3.1. Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności

Formą wsparcia osób w kryzysie bezdomności są indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, które polegają na pomocy osobom w kryzysie bezdomności w rozwiązywaniu problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia. W 2024 roku w województwie realizowano zaledwie 22 indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. W porównaniu do roku 2023 liczba ta zwiększyła się o 4, z kolei w porównaniu do 2020 r. zmniejszyła aż o 29 – wykres 25.

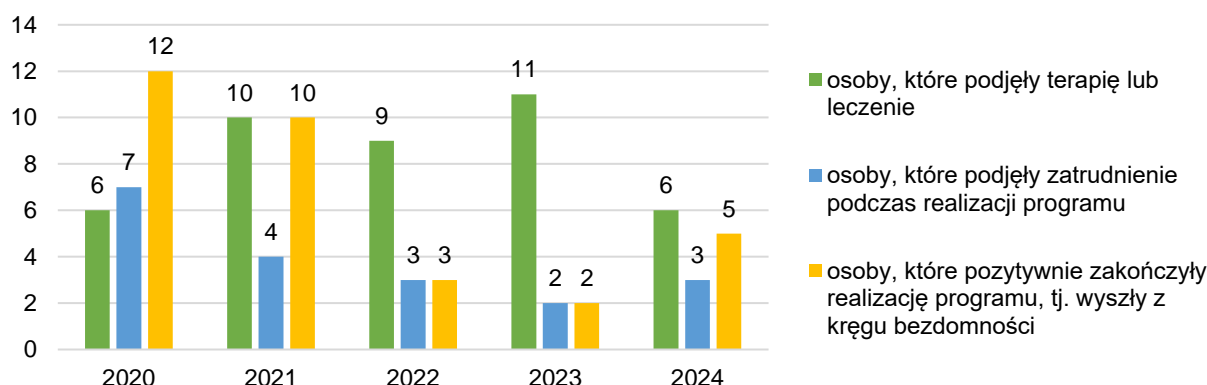
Wykres 25. Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w latach 2020 – 2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

Z informacji nadesłanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych wynika, że w ramach realizowanych programów w 2024 r. 6 osób podjęło terapię lub leczenie, z kolei 3 osoby podjęły zatrudnienie. Analizując dane przedstawione na wykresie 26 można zauważyć również, że niewielka liczba osób będących w kryzysie bezdomności pozytywnie kończy programy wychodzenia z bezdomności. W roku 2024 z kryzysu bezdomności wyszło zaledwie 5 osób, tj. o 3 więcej niż w 2023 r. i o 7 mniej niż w 2020 r.

Wykres 26. Liczba osób objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności i jego efekty w latach 2020-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

2.3.2. Wsparcie w formie usług świadczonych w instytucjach

W oparciu o informacje uzyskane z rejestru miejsc tymczasowego schronienia prowadzonego przez Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego stworzono bazę danych zawierającą informacje na temat placówek świadczących usługi na rzecz osób znajdujących się w kryzysie bezdomności. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na dzień 31 grudnia 2024 r. funkcjonowało łącznie: 9 schronisk, 3 schroniska z usługami opiekuńczymi, 7 noclegowni i 5 ogrzewalni z łączną liczbą miejsc – 743, tj. o 26 mniej niż w 2023 r. (tabela 1). W ciągu roku zmniejszyła się liczba schronisk (zamknięto: Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Ełku oraz Schronisko „Mar-Kot” w Sławoszach). W Olecku otwarto z kolei noclegownię i ogrzewalnię.

Tabela 1. Schroniska, schroniska z usługami opiekuńczymi, noclegownie i ogrzewalnie w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący placówkę
Schroniska				
bartoszycki	Bartoszyce (M)	Schronisko dla Osób Bezdomnych	45	Gmina Miejska Bartoszyce
Elbląg	Elbląg (M)	Schronisko dla bezdomnych im. św. Brata Alberta w Elblągu	80	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"
ełcki	Ełk (M)	Schronisko im. Św. Ojca Pio	49	Caritas Diecezji Ełckiej
iławski	Zalewo (M-W)	Stowarzyszenie "Pomocni Ludziom"	58	Stowarzyszenie "Pomocni Ludziom" w Rucewie
kętrzyński	Barciany (W)	Schronisko "Mar-Kot" w Arklitach	10	Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu "Mar Kot"
olecki	Olecko (M-W)	Stowarzyszenie "Otwarte Drzwi"	17	Stowarzyszenie "Otwarte Drzwi"
olecki	Świątajno (W)	Purmia, Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu	18	Purmia, Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu,
Olsztyn	Olsztyn (M)	Schronisko dla Bezdomnych	36	MOPS w Olsztynie
ostródzki	Dąbrówno (W)	Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie	130	Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych - MARKOT w Marwałdzie
Schroniska z usługami opiekuńczymi				
Elbląg	Elbląg (M)	Schronisko dla bezdomnych kobiet z usługami opiekuńczymi w Elblągu	15	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"
Elbląg	Elbląg (M)	Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi im. Św. Brata Alberta w Elblągu	15	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"

Powiat	Gmina	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący placówkę
ostródzki	Dąbrówno (W)	Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie	30	Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych - MARKOT w Marwałdzie
Noclegownie				
braniewski	Braniewo (M)	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Socjal”	10	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Socjal”.
Elbląg	Elbląg (M)	Noclegownia dla bezdomnych im. św. Brata Alberta w Elblągu	20	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"
lidzbarski	Lidzbark Warmiński (M)	Noclegownia	16	Gmina Miejska Lidzbark Warmiński
lidzbarski	Orneta (M-W)	Noclegownia	7	MGOPS Orneta
olecki	Olecko (M-W)	Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie "Otwarte Drzwi" w Olecku - noclegownia	1	Stowarzyszenie Otwarte Drzwi w Olecku
Olsztyn	Olsztyn (M)	Noclegownia dla Bezdomnych	97	MOPS w Olsztynie
ostródzki	Ostróda (M)	MOPS Ostróda - Noclegownia dla osób bezdomnych	15	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie
Ogrzewalnie				
Elbląg	Elbląg (M)	Ogrzewalnia przy Miejskim Centrum Wsparcia Osób Bezdomnych i Uzależnionych	40	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"
Elbląg	Elbląg (M)	Ogrzewalnia dla bezdomnych im. św. Brata Alberta w Elblągu	5	Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących "Od nowa"
ełcki	Ełk (M)	Ogrzewalnia im. Św. Ojca Pio	8	Caritas Diecezji Ełckiej
lidzbarski	Lidzbark Warmiński (M)	Ogrzewalnia	20	Gmina Miejska Lidzbark Warmiński
olecki	Olecko (M-W)	Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie "Otwarte Drzwi" w Olecku - ogrzewalnia	1	Stowarzyszenie Otwarte Drzwi w Olecku

Źródło: Rejestr miejsc tymczasowego schronienia, Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

W w/w placówkach osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności mają zapewnioną kompleksową pomoc rzeczową i opiekuńczą, mogą skorzystać z terapii oraz porad specjalistów. Przebywają w nich zarówno mężczyźni, jak i kobiety.

W regionie Warmii i Mazur funkcjonują również mniejsze placówki: noclegownie i ogrzewalnie, uruchamiane w okresie zimowym lub z przeznaczeniem na pomoc

doraźną z różnym zakresem oferowanej pomocy. W niektórych punktach wydawane są tylko gorące posiłki, przyznawana jest odzież i udzielana pomoc w zakresie usług kąpielowych i higienicznych.

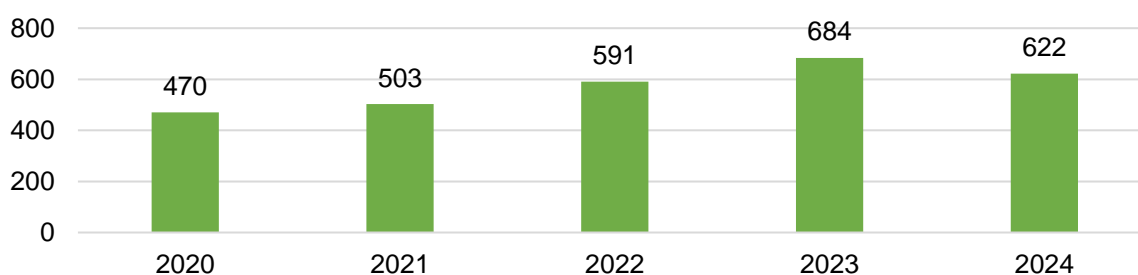
Poza placówkami, których głównym profilem działalności jest udzielanie tymczasowego schronienia, niezwykle istotną rolę w systemie wsparcia osób w kryzysie bezdomności odgrywają punkty doraźnego wsparcia, takie jak: jadłodajnie, punkty wydawania odzieży i paczek żywnościowych, pralnie, łaźnie oraz punkty pomocy medycznej – wykaz punktów wsparcia doraźnego znajduje się z załączniku 6 do raportu.

2.3.3. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc. Określa ona uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań mających na celu: przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Ta umowa nie skutkuje opracowaniem i realizacją indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

Z informacji nadesłanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że liczba zawieranych kontraktów socjalnych systematycznie rosła do roku 2023. W 2024 r., w stosunku do 2023 r., liczba osób w kryzysie bezdomności objętych kontraktem socjalnym zmniejszyła się o 62 osoby, tj. o 9,1% - wykres 27.

Wykres 27. Liczba osób w kryzysie bezdomności objętych kontraktem socjalnym w latach 2020-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

2.3.4. Usługi społeczne na rzecz osób w kryzysie bezdomności

Usługi społeczne mające charakter wsparcia środowiskowego, z których mogą korzystać osoby w kryzysie bezdomności to m.in.: streetworking, poradnictwo specjalistyczne, mieszkania wspomagane/treningowe, interwencja kryzysowa, usługi integracyjne i reintegracyjne, usługi terapeutyczne.

Streetworking

Streetworking ma kluczowe znaczenie we wsparciu osób w kryzysie bezdomności. Działania prowadzone w środowisku przebywania czy grupowania się osób w kryzysie bezdomności, czyli w miejscach niemieszkalnych i przestrzeni publicznej, są niezwykle istotne nie tylko z punktu widzenia ochrony życia i zdrowia tych osób ale także ze względu na pierwszy kontakt w procesie reintegracji społecznej w rozwiązaniach mieszkaniowych⁵.

Streetworking jest formą wsparcia realizowaną w województwie warmińsko-mazurskim dosyć rzadko. Z badania zrealizowanego w październiku 2022 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej dotyczącego stanu realizacji usług społecznych w województwie oraz potrzeb w tym zakresie wynika, że tego typu wsparcie realizowane było tylko w czterech gminach (Gmina Morąg, Gmina miejska Górowo Iławeckie, Gmina Miasto Elbląg, Gmina miejska Ełk). Należy jednak zaznaczyć, że nie wszystkie gminy wzięły udział w badaniu.

Z informacji nadesłanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że 41 gmin, tj. 35,3% (o 3 gminy mniej niż w 2023 r.) widzi konieczność kształcenia pracowników socjalnych tzw. streetworkerów ukierunkowanych na pracę z osobami w kryzysie bezdomności. Powyższe może świadczyć o dostrzeganiu roli jaką pełni streetworking i planach rozwoju w tym zakresie. Szczegółowy wykaz gmin wskazujących konieczność kształcenia streetworkerów zawiera załącznik 1 znajdujący się w aneksie do raportu.

Ponadto z diagnozy potrzeb szkoleniowo-doradczych zrealizowanej w ramach projektu pn. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur“ wynika, że 72 jednostki (ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych) zainteresowane są udziałem w szkoleniach on-line dotyczących deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych na rzecz osób w kryzysie bezdomności. 59 jednostek wyraziło zainteresowanie ww. szkoleniami w formie stacjonarnej 1-dniowej.

Mieszkania wspomagane/treningowe

Istotnym elementem wsparcia osób w kryzysie bezdomności świadczonego w środowisku jest wsparcie w mieszkaniu wspomagany/treningowym. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagająca te osoby w codziennym funkcjonowaniu⁶. Z informacji nadesłanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych wynika, że w 2024 r. w 9 gminach,

⁵ Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 68-69

⁶ Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 70

tj. o 6 więcej niż w 2023 r., osoby będące w kryzysie bezdomności korzystały z tego typu wsparcia. Łącznie było to 18 osób (o 9 więcej niż w 2023 r.).

Zebrane informacje wskazują natomiast na planowany rozwój w omawianym zakresie. W 20 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (17,2%) planowane jest w ciągu najbliższych 12 miesięcy utworzenie mieszkań treningowych/ wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób w kryzysie bezdomności oraz dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań - szczegółowy wykaz tych gmin zawiera załącznik 2 znajdujący się w aneksie do raportu.

Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne)

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne oraz psychologiczne, świadczone jest osobom i rodzinom z trudnościami lub wykazującymi potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo prawne realizowane jest poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, czy też ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizowane jest z kolei poprzez diagnozowanie, profilaktykę i terapię.⁷

- ✓ W 2024 r. **poradnictwo prawne** jako forma wsparcia dedykowana osobom w kryzysie bezdomności realizowana była w 61 gminach województwa (44,8%), tj. w o 9 więcej niż w 2023 r.
- ✓ W 3 gminach (Gmina Kowale Oleckie, Gmina Pasłęk, Gmina Janowo) usługa była realizowana w niewystarczającym stopniu.
- ✓ W 16 gminach (13,8%) brakuje poradnictwa prawnego dla osób pozostających w kryzysie bezdomności, co oznacza, że pomimo potrzeb usługa nie jest realizowana.
- ✓ W 39 gminach (33,6%) usługa nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 3 znajdujący się w aneksie do raportu.

- ✓ W 2024 r. **poradnictwo psychologiczne** jako forma wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności realizowana była w 52 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (44,8%), tj. w o 11 więcej niż w 2023 r.
- ✓ W 3 gminach (Gmina Iłowo-Osada, Gmina Gołdap, Gmina miejska Bartoszyce) usługa ta była realizowana w niewystarczającym stopniu.
- ✓ W 26 gminach (22,4%) brakuje poradnictwa psychologicznego, tzn. że mimo potrzeb nie jest ono realizowane.

⁷ Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych, Działanie projektowe: przegląd obowiązujących aktów prawnych pod kątem możliwości prawnych i merytorycznych realizacji różnych obszarów świadczenia usług społecznych (ustawy i akty wykonawcze regulujące usługi społeczne) oraz wstępne rekomendacje do zmian, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2022, str. 87

- ✓ W 38 gminach (32,8%) poradnictwo psychologiczne dla osób w kryzysie bezdomności nie jest realizowane i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 4 znajdujący się w aneksie do raportu.
- ✓ W 2024 r. **usługi terapeutyczne** dla osób w kryzysie bezdomności realizowane były w 37 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (31,9%), tj. w o 9 więcej niż w 2023 r.
- ✓ W 2 gminach (Gmina Prostki, Gmina Miasto Olsztyn) wsparcie to było realizowane w niewystarczającym stopniu.
- ✓ 35 gmin (30,2%) przyznało, że na ich obszarze brakuje usług terapeutycznych dla osób w kryzysie bezdomności.
- ✓ W 44 gminach (37,9%) usługa nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 5 znajdujący się w aneksie do raportu.

Integracja i reintegracja społeczno-zawodowa

Reintegracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych społecznie, w tym osób w kryzysie bezdomności, obejmuje m.in.: kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, nabywanie umiejętności zawodowych, naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi⁸.

- ✓ W 2024 r. integracja i reintegracja społeczno-zawodowa dla osób w kryzysie bezdomności realizowana była w 16 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (13,8%).
- ✓ W 2 gminach (Gmina miejska Ełk, Gmina miejska Kętrzyn) w niewystarczającym stopniu.
- ✓ W 42 gminach (36,2%) brakuje integracji i reintegracji społeczno-zawodowej dla osób w kryzysie bezdomności, co oznacza, że mimo potrzeb nie jest ona realizowana.
- ✓ W 58 gminach (50,0%) usługa nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 6 znajdujący się w aneksie do raportu.

Interwencja kryzysowa

Interwencja kryzysowa stanowiąca zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, ma na celu

⁸ Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych, Działanie projektowe: przegląd obowiązujących aktów prawnych pod kątem możliwości prawnych i merytorycznych realizacji różnych obszarów świadczenia usług społecznych (ustawy i akty wykonawcze regulujące usługi społeczne) oraz wstępne rekomendacje do zmian, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2022, str. 50-51

przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności radzenia sobie, co zapobiega przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej⁹.

- ✓ W 2024 r. w 29 gminach (25,0%) realizowana była interwencja kryzysowa jako forma wsparcia dedykowana osobom w kryzysie bezdomności (w 2023 r. w 40 gminach).
- ✓ W jednej gminie (Gmina Gołdap) usługa była realizowana w niewystarczającym stopniu.
- ✓ W 21 gminach (18,1%) brakuje wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności w postaci interwencji kryzysowej.
- ✓ W 66 gminach (56,9%) usługa nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 7 znajdujący się w aneksie do raportu.

Wsparcie w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia

W przypadku osób zagrożonych eksmisją, w ramach działań profilaktycznych wymienia się często, oprócz m.in.: integracji lub reintegracji społecznej i zawodowej, również wsparcie w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia¹⁰.

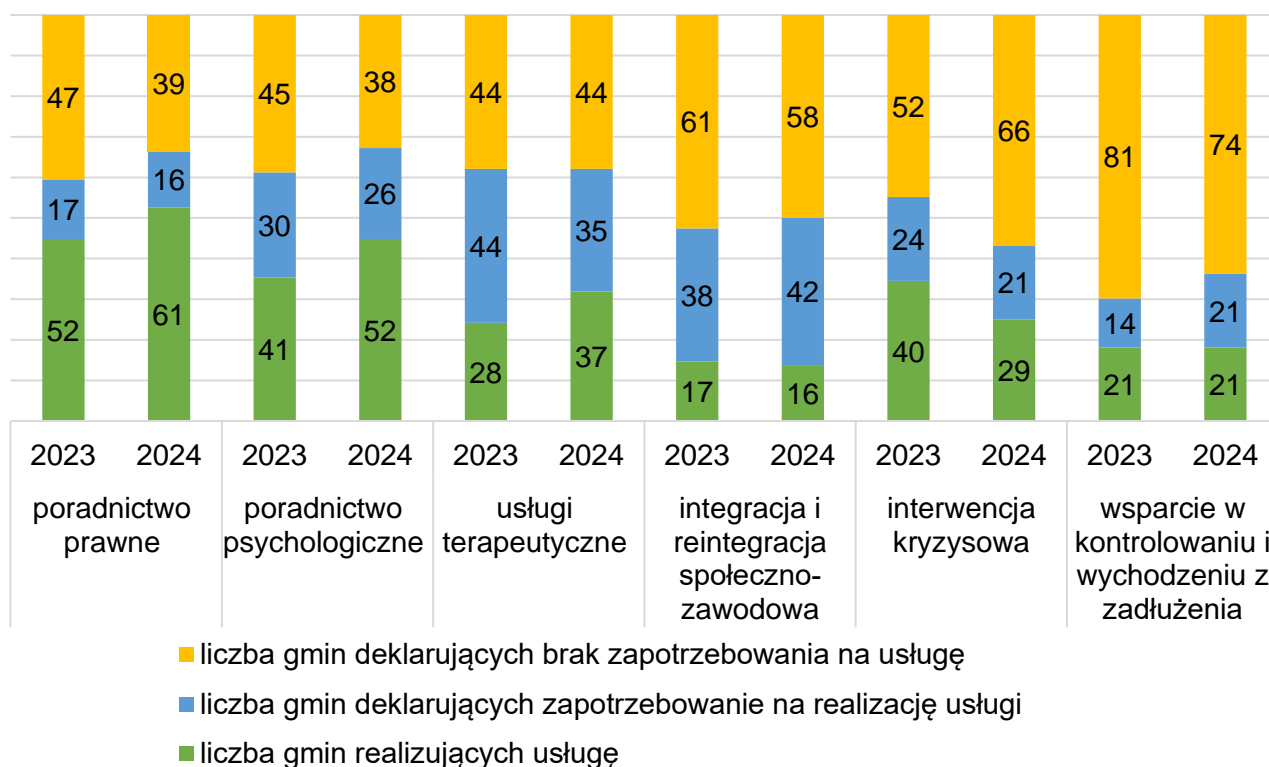
- ✓ W 2024 r. w 21 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (18,1%) realizowano wsparcie w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia.
- ✓ W 3 gminach (Gmina Gołdap, Gmina Olecko, Gmina miejska Bartoszyce) pomoc ta była realizowana w niewystarczającym stopniu.
- ✓ W 21 gminach (18,1%) brakuje tego typu pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym.
- ✓ W 74 gminach (63,8%) usługa nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby - szczegółowy wykaz gmin zawiera załącznik 8 znajdujący się w aneksie do raportu.

Na poniższym wykresie zaprezentowano zestawienie liczby gmin realizujących usługi oraz deklarujących zapotrzebowanie/brak zapotrzebowania na realizację usług dla osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024.

⁹ Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych, Działanie projektowe: przegląd obowiązujących aktów prawnych pod kątem możliwości prawnych i merytorycznych realizacji różnych obszarów świadczenia usług społecznych (ustawy i akty wykonawcze regulujące usługi społeczne) oraz wstępne rekomendacje do zmian, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2022, str. 88

¹⁰ Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 71

Wykres 28. Liczba gmin realizujących usługi oraz deklarujących zapotrzebowanie/brak zapotrzebowania na realizację usług dla osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

2.3.5. Program rządowy „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”

Od roku 2000 realizowane są systematycznie w Polsce kolejne edycje Programu resortowego pod ogólną nazwą „Bezdomność”, który ma charakter uzupełniający wobec ustawowych obowiązków samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania bezdomności, a także charakter wspierający działalność podmiotów uprawnionych, funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.

W 2024 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeznaczył kwotę 5 500 000 zł na realizację otwartego konkursu ofert w ramach Programu „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” – edycja 2024.

Głównym celem Programu jest inspirowanie i wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.

W ramach celu głównego wyznaczone są następujące Moduły Programu wraz z celami szczegółowymi:

- MODUŁ I: PROFILAKTYKA

Cel: Zapobieganie bezdomności przez prowadzenie działań profilaktycznych.

W ramach Modułu I można uzyskać dotację w wysokości 50 000 zł - 150 000 zł.

- **MODUŁ II: WSPARCIE OSÓB BEZDOMNYCH**

Cel: Prowadzenie działań interwencyjnych i aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych.

W ramach Modułu II można uzyskać dotację w wysokości 50 000 zł - 200 000 zł.

- **MODUŁ III: WSPARCIE POZAINSTYTUCJONALNE – ROZWIĄZANIA MIESZKANIOWE**

Cel: Wsparcie podmiotów w świadczeniu kompleksowego wsparcia w procesie wychodzenia z bezdomności poprzez świadczenie usług mieszkaniowych.

W ramach Modułu III można uzyskać dotację w wysokości 50 000 zł - 250 000 zł.

W ramach ww. Programu, z terenu województwa warmińsko – mazurskiego, w 2024 roku dofinansowanie uzyskały dwa podmioty, tj.: Caritas Archidiecezji Warmińskiej na kwotę 159 207,50 zł oraz Caritas Diecezji Ełckiej na kwotę 163 000,00 zł.

Szczegółowe informacje na temat podmiotów, które w latach 2020-2024 otrzymały dofinansowanie w ramach Programu zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Informacja nt. podmiotów z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” w latach 2020-2024

	Podmioty, które uzyskały dofinansowanie	kwota dofinansowania
Edycja 2020	Stowarzyszenie MONAR	116 000,00 zł
Edycja 2020	Caritas Diecezji Ełckiej (dodatkowy nabór)	135 830,00 zł
Edycja 2021	Caritas Diecezji Ełckiej	80 000,00 zł
Edycja 2021	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	130 000,00 zł
Edycja 2021	Caritas Diecezji Ełckiej (dodatkowy nabór)	115 920,00 zł
Edycja 2021	Caritas Archidiecezji Warmińskiej (dodatkowy nabór)	125 850,00 zł
Edycja 2022	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	120 400,00 zł
Edycja 2022	Caritas Diecezji Ełckiej (dodatkowy nabór)	112 000,00 zł
Edycja 2022	Caritas Archidiecezji Warmińskiej (dodatkowy nabór)	149 000,00 zł
Edycja 2023	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	150 000,00 zł
Edycja 2023	Caritas Diecezji Ełckiej	81 000,00 zł
Edycja 2024	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	159 207,50 zł
Edycja 2024	Caritas Diecezji Ełckiej	163 000,00 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/rodzina/pom-spol-bezdomnosc>

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia osób w kryzysie bezdomności

3.1. Współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2024 roku, w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, przekazał między innymi dotacje w łącznej wysokości 50 000 zł na dofinansowanie 4 zadań wspierających osoby w kryzysie bezdomności, w tym m.in. na: wsparcie żywnościowe, funkcjonowanie jadłodajni oraz łaźni, a także usługi medyczno-pielęgniarskie dla osób w kryzysie bezdomności.

Szczegółowe informacje na temat wysokości środków finansowych przekazanych przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2020-2024 organizacjom pozarządowym na zadania wspierające osoby w kryzysie bezdomności zawiera poniższa tabela.

Tabela 3. Środki finansowe przekazane przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2020-2024 organizacjom pozarządowym na zadania wspierające osoby w kryzysie bezdomności

Otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - zadania wspierające osoby w kryzysie bezdomności		
rok	liczba zadań	kwota dotacji
2020	4	38 000,00 zł
2021	4	38 000,00 zł
2022	6	45 000,00 zł
2023	5	45 000,00 zł
2024	4	50 000,00 zł
Tryb art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie		
rok	liczba zadań	kwota dotacji
2020	-	-
2021	-	-
2022	1	9500,00 zł
2023	1	7000,00 zł
2024	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

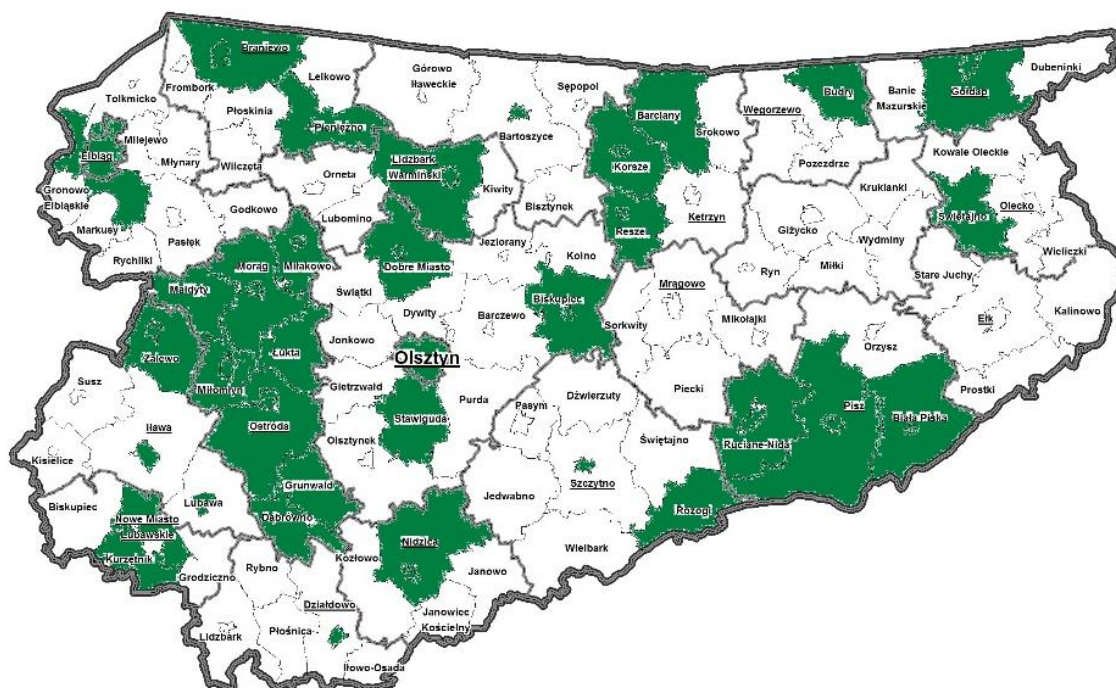

3.2. Współpraca samorządów gminnych z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie ze sprawozdaniem MRiPS-03 w 2024 r. gminy województwa warmińsko-mazurskiego przeznaczyły ponad 10 mln zł na zapewnienie schronienia osobom w kryzysie bezdomności (o 18,2% więcej niż w 2023 r.), w tym w schroniskach - prawie 6 mln zł, w schroniskach z usługami opiekuńczymi - 3,8 mln zł, w ogrzewalniach - 46 tys. zł i w noclegowniach - 534 tys. zł.

W ramach wspierania osób w kryzysie bezdomności w 2024 r., 39 gmin województwa, tj. 33,6% (o 7 mniej niż w 2023 r.) podjęło z organizacjami pozarządowymi współpracę pozafinansową - szczegółowy wykaz tych gmin zawiera załącznik 9 znajdujący się w aneksie do raportu. Polegała ona m.in. na: kierowaniu osób w kryzysie bezdomności i uzależnionych do ośrodków terapeutycznych, pomocy rzeczowej (odzież, obuwie, środki higieniczne), przekazywaniu paczek żywnościowych, zapewnieniu transportu, wymianie doświadczeń/wspólnym rozwiązywaniu problemów, wsparciu w świadczeniu usług socjalnych (wywiady, kontrakty socjalne), cyklicznej wymianie informacji, organizacji spotkań branżowych, szkoleń.

Mapa 3. Gminy, które współpracowały w 2024 r. pozafinansowo z organizacjami pozarządowymi

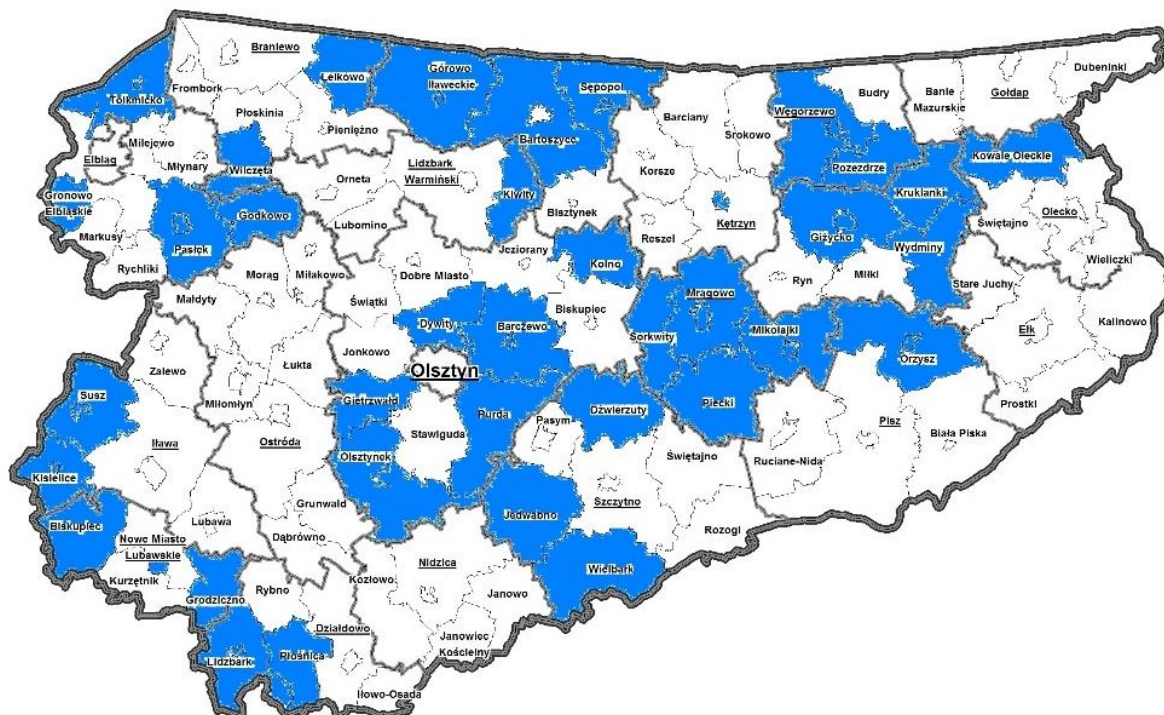

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/ centrów usług społecznych

W przypadku 41 gmin spośród 77 niewspółpracujących pozafinansowo z organizacjami pozarządowymi, taka sytuacja wynika z braku organizacji pozarządowych na terenie gminy - szczegółowy wykaz tych gmin zawiera załącznik 10 znajdujący się w aneksie do raportu. W wielu przypadkach brak współpracy wynika z małej liczby lub braku osób w kryzysie bezdomności, a tym samym problemu zjawiska bezdomności w gminie.

Mapa 4. Gminy, w których brakuje organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej/ centrów usług społecznych

4. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji
1.	Środki finansowe na wsparcie działań na rzecz osób pozostających w kryzysie bezdomności dostępne są z różnych źródeł: europejskich, rządowych oraz samorządowych.	Zacieśnianie i rozwój współpracy gmin oraz organizacji pozarządowych, jak również korzystanie z dostępnych źródeł wsparcia finansowego na działania na rzecz osób pozostających w kryzysie bezdomności.	Samorząd województwa warmińsko-mazurskiego Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe
2.	Przyczyny bezdomności są umowne i często nakładają się na siebie (np. alkoholizmowi bardzo często towarzyszą eksmisja oraz choroby). Najczęstszymi przyczynami bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim są alkoholizm, choroby, eksmisja, konflikty rodzinne/małżeńskie.	Objęcie osób w kryzysie bezdomności kompleksowym wsparciem wynikającym z indywidualnych przyczyn pozostawania w sytuacji bezdomności.	Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe
3.	Metody pracy z osobami w kryzysie bezdomności typu streetworking są bardzo słabo rozpowszechnione w województwie.	Upowszechnienie nowych form pracy z osobami wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem społecznym typu streetworking.	Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe
4.	Zbyt mała liczba wyspecjalizowanej kadry świadczącej usługi w zakresie pomocy osobom w kryzysie bezdomności, w tym streetworkerów.	Doskonalenie kompetencji kadry na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób w kryzysie bezdomności.	Ośrodki pomocy społecznej Centra usług społecznych Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe

5	W województwie warmińsko-mazurskim osoby w kryzysie bezdomności korzystają z mieszkań wspomaganych z przeznaczeniem dla osób w kryzysie bezdomności, w znikomym stopniu.	Tworzenie mieszkań wspomaganych z koszykiem usług, w których osoby będące w kryzysie bezdomności i osoby dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożone bezdomnością nauczą się samodzielnego życia.	Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe
6.	Brakuje systemu wsparcia specjalistycznego dla osób znajdujących się z kryzysie bezdomności, w tym w zakresie poradnictwa terapeutycznego, prawnego, psychologicznego. Wiele gmin boryka się z brakiem usług środowiskowych na rzecz osób w kryzysie bezdomności.	Zapewnianie dostępu do wysokiej jakości usług profilaktycznych i interwencyjnych, w szczególności w gminach deklarujących brak tego typu wsparcia na swoim obszarze.	Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe
7.	W wielu gminach województwa brakuje organizacji pozarządowych realizujących wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności.	Wspieranie powstawania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, których działalność dotyczyłaby w głównej mierze wsparcia osób w kryzysie bezdomności, w szczególności w gminach dotkniętych tym zjawiskiem.	Samorządy lokalne Podmioty ekonomii społecznej Organizacje pozarządowe

SPIS WYKRESÓW, TABEL, MAP

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim (w %).....	7
Wykres 2. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności (w %).....	8
Wykres 3. Miejsce przebywania osób w kryzysie bezdomności (liczba osób).....	8
Wykres 4. Czas pozostawania w kryzysie bezdomności (w %).....	9
Wykres 5. Czas pozostawania w kryzysie bezdomności według płci (w %).....	9
Wykres 6. Źródła dochodu osób w kryzysie bezdomności (w %).....	10
Wykres 7. Przyczyny pozostawania w kryzysie bezdomności (w %).....	10
Wykres 8. Przyczyny pozostawania w kryzysie bezdomności wg płci (w %).....	11
Wykres 9. Formy pomocy, z których najczęściej korzystają osoby w kryzysie bezdomności (w %).....	11
Wykres 10. Formy pomocy, z których najczęściej korzystają osoby w kryzysie bezdomności według płci (w %).....	12
Wykres 11. Formy pomocy jakiej oczekują osoby w kryzysie bezdomności (w %)...	12
Wykres 12. Formy pomocy jakiej oczekują osoby w kryzysie bezdomności wg płci (w %).....	13
Wykres 13. Liczba osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020 – 2024.....	14
Wykres 14. Liczba osób w kryzysie bezdomności w podziale na mężczyzn, kobiety i dzieci w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020-2024.....	15
Wykres 15. Zmiana liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024 w poszczególnych powiatach.....	16
Wykres 16. Liczba osób w kryzysie bezdomności w wybranych ośrodkach miejskich w 2024 r.....	16
Wykres 17. Gminy z największym spadkiem liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024 (liczba osób).....	17
Wykres 18. Gminy z największym wzrostem liczby osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024 (liczba osób).....	17
Wykres 19. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności w 2024 r. (w %).....	18
Wykres 20. Liczba osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim wg kryterium wieku w latach 2020-2024.....	18
Wykres 21. Struktura wieku osób w kryzysie bezdomności wg płci w 2024 r. (w %).....	19
Wykres 22. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności w 2024 r. (w %).....	19

Wykres 23. Poziom wykształcenia osób w kryzysie bezdomności z województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2020-2024 (liczba osób)	20
Wykres 24. Struktura wykształcenia osób w kryzysie bezdomności wg płci w 2024 r. (w %)	20
Wykres 25. Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w latach 2020 – 2024.....	23
Wykres 26. Liczba osób objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności i jego efekty w latach 2020-2024	23
Wykres 27. Liczba osób w kryzysie bezdomności objętych kontraktem socjalnym w latach 2020-2024.....	26
Wykres 28. Liczba gmin realizujących usługi oraz deklarujących zapotrzebowanie/brak zapotrzebowania na realizację usług dla osób w kryzysie bezdomności w latach 2023-2024	31

Spis tabel

Tabela 1. Schroniska, schroniska z usługami opiekuńczymi, noclegownie i ogrzewalnie w województwie warmińsko-mazurskim	24
Tabela 2. Informacja nt. podmiotów z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” w latach 2020-2024	32
Tabela 3. Środki finansowe przekazane przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2020-2024 organizacjom pozarządowym na zadania wspierające osoby w kryzysie bezdomności.....	33

Spis map

Mapa 1. Liczba osób w kryzysie bezdomności w poszczególnych powiatach w 2024 r.....	15
Mapa 2. Liczba osób w kryzysie bezdomności w poszczególnych gminach w 2024 r.....	17
Mapa 3. Gminy, które współpracowały w 2024 r. pozafinansowo z organizacjami pozarządowymi.....	34
Mapa 4. Gminy, w których brakuje organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności	35

ANEKS

Załącznik 1. Gminy wskazujące konieczność kształcenia pracowników socjalnych tzw. streetworkerów

Gminy wskazujące konieczność kształcenia pracowników socjalnych tzw.

streetworkerów: Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Sorkwity, Gmina Markusy, Gmina Gołdap, Gmina Giżycko (M), Gmina Kruklanki, Gmina Barczewo, Gmina Ełk (W), Gmina Pozezdrze, Gmina Szczytno (W), Gmina Ełk (M), Gmina Olecko, Gmina Frombork, Gmina Działdowo (M), Gmina Korsze, Gmina Szczytno (M), Gmina Lidzbark, Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Małdyty, Gmina Braniewo (M), Gmina Młynary, Gmina Pasłęk, Gmina Nidzica, Gmina Jonkowo, Gmina Iława (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Mikołajki, Gmina Purda, Gmina Dobre Miasto, Gmina Miasto Elbląg, Gmina Prostki, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Węgorzewo, Gmina Pisz, Gmina Orneta, Gmina Grunwald.

Załącznik 2. Gminy planujące w ciągu najbliższych 12 miesięcy utworzyć mieszkanie treningowe/wspomagane dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy planujące w ciągu najbliższych 12 miesięcy utworzyć mieszkanie

treningowe/wspomagane dla osób w kryzysie bezdomności: Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Iłowo-Osada, Gmina Giżycko (M), Gmina Kruklanki, Gmina Rychliki, Gmina Ełk (M), Gmina Ryn, Gmina Susz, Gmina Korsze, Gmina Lidzbark, Gmina Lubomino, Gmina Piecki, Gmina Rozogi, Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Purda, Gmina Dobre Miasto, Gmina Biskupiec (W), Gmina Pisz.

Załącznik 3. Poradnictwo prawne jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (61):

Gmina Kowale Oleckie, Gmina Zalewo, Gmina Jeziorany, Gmina Lubawa (M), Gmina Sępole, Gmina Sorkwity, Gmina Gołdap, Gmina Giżycko (M), Gmina Barczewo, Gmina Świętajno (powiat szczycieński), Gmina Ełk (W), Gmina Godkowo, Gmina Pozezdrze, Gmina Dąbrówno, Gmina Stare Juchy, Gmina Ełk (M), Gmina Wielbark, Gmina Działdowo (M), Gmina Morąg, Gmina Jedwabno, Gmina Szczytno (M), Gmina Budry, Gmina Lidzbark, Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Małdyty, Gmina Braniewo (M), Gmina Lubawa (W), Gmina Pasłęk, Gmina Banie Mazurskie, Gmina Nidzica, Gmina Barciany, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Bisztynek, Gmina Jonkowo, Gmina Kozłowo, Gmina Dubeninki, Gmina Kurzętnik, Gmina Mrągowo (M), Gmina Stawiguda, Gmina Iława (M), Gmina

Janowo, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Mikołajki, Gmina Wilczęta, Gmina Dobrze Miasto, Gmina Miasto Elbląg, Gmina Prostki, Gmina Kiszelice, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Węgorzewo, Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz, Gmina Pisz, Gmina Orneta, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W), Gmina Grunwald.

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (3):
Gmina Kowale Oleckie, Gmina Pasłek, Gmina Janowo

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (16): Gmina Ruciane-Nida, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Iłowo-Osada, Gmina Giżycko (W), Gmina Kolno, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Olecko, Gmina Tolkmicko, Gmina Frombork, Gmina Korsze, Gmina Biała Piska, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Reszel, Gmina Ostróda (W), Gmina Purda, Gmina Świętajno (powiat olecki),

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby (39): Gmina Elbląg, Gmina Pieniężno, Gmina Kiwity, Gmina Grodziczno, Gmina Wydminy, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Płońnica, Gmina Markusy, Gmina Wieliczki, Gmina Miłki, Gmina Świętki, Gmina Kruklanki, Gmina Miłakowo, Gmina Rybno, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Lelkowo, Gmina Rychliki, Gmina Szczytno (W), Gmina Ryn, Gmina Miłomłyn, Gmina Susz, Gmina Działdowo (W), Gmina Lubomino, Gmina Gietrzwałd, Gmina Kalinowo, Gmina Płoskinia, Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Rozogi, Gmina Iława (W), Gmina Dźwierzuty, Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Braniewo (W), Gmina Srokowo, Gmina Pasym, Gmina Milejewo, Gmina Łukta.

Załącznik 4. Poradnictwo psychologiczne jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (52): Gmina Kiwity, Gmina Zalewo, Gmina Jeziorany, Gmina Lubawa (M), Gmina Iłowo-Osada, Gmina Gołdap, Gmina Giżycko (M), Gmina Świętki, Gmina Barczewo, Gmina Świętajno (powiat szczycieński), Gmina Kolno, Gmina Godkowo, Gmina Dąbrówno, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Ełk (M), Gmina Wielbark, Gmina Tolkmicko, Gmina Działdowo (M), Gmina Jedwabno, Gmina Korsze, Gmina Szczytno (M), Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Braniewo (M), Gmina Lubawa (W), Gmina Banie Mazurskie, Gmina Nidzica, Gmina Barciany, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Bisztynek, Gmina Jonkowo, Gmina Kurzętnik, Gmina Stawiguda, Gmina Rozogi, Gmina Janowo, Gmina Ostróda (W), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Miasto Elbląg, Gmina Prostki, Gmina Kiszelice, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Węgorzewo, Gmina Orzysz, Gmina Pisz, Gmina Orneta, Gmina Pasym, Gmina Milejewo, Gmina Grunwald,

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (3):
Gmina Iłowo-Osada, Gmina Gołdap, Gmina Bartoszyce (M).

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (26): Gmina Kowale Oleckie, Gmina Pieniężno, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Sorkwity, Gmina Giżycko (W), Gmina Markusy, Gmina Pozezdrze, Gmina Stare Juchy, Gmina Rychliki, Gmina Olecko, Gmina Morąg, Gmina Susz, Gmina Budry, Gmina Biała Piska, Gmina Małdyty, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Pasłek, Gmina Reszel, Gmina Kozłowo, Gmina Dubeninki, Gmina Mikołajki, Gmina Wilczęta, Gmina Purda, Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Świętajno (powiat olecki), Gmina Łukta.

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby (38): Gmina Elbląg, Gmina Ruciane-Nida, Gmina Grodziczno, Gmina Wydminy, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Sępole, Gmina Płońnica, Gmina Wieliczki, Gmina Miłki, Gmina Kruklanki, Gmina Ełk (W), Gmina Miłakowo, Gmina Rybno, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Lelkowo, Gmina Szczytno (W), Gmina Ryn, Gmina Frombork, Gmina Miłomłyn, Gmina Działdowo (W), Gmina Lidzbark, Gmina Lubomino, Gmina Gietrzwałd, Gmina Kalinowo, Gmina Płoskinia, Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Mrągowo (M), Gmina Iława (M), Gmina Dobrze Miasto, Gmina Iława (W), Gmina Dźwierzuty, Gmina Braniewo (W), Gmina Biskupiec (W), Gmina Srokowo, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W).

Załącznik 5. Usługi terapeutyczne jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (37):

Gmina Zalewo, Gmina Grodziczno, Gmina Jeziorany, Gmina Sorkwity, Gmina Gołdap, Gmina Giżycko (M), Gmina Ełk (M), Gmina Wielbark, Gmina Tolkmicko, Gmina Działdowo (M), Gmina Susz, Gmina Szczytno (M), Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Braniewo (M), Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Banie Mazurskie, Gmina Barciany, Gmina Reszel, Gmina Jonkowo, Gmina Kurzętnik, Gmina Stawiguda, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Wilczęta, Gmina Miasto Elbląg, Gmina Prostki, Gmina Kisielice, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Orneta, Gmina Pasym, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W), Gmina Milejewo,

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (2):
Gmina Prostki, Gmina Miasto Olsztyn.

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (35): Gmina Kowale Oleckie, Gmina Elbląg, Gmina Pieniężno, Gmina Sępole, Gmina Płońnica, Gmina Giżycko (W), Gmina Markusy, Gmina Świętki, Gmina Świętajno (powiat szczycieński), Gmina Kolno, Gmina Ełk (W), Gmina Miłakowo, Gmina Pozezdrze, Gmina Lelkowo, Gmina

Stare Juchy, Gmina Szczytno (W), Gmina Olecko, Gmina Frombork, Gmina Korsze, Gmina Biała Piska, Gmina Płoskinia, Gmina Nidzica, Gmina Bisztynek, Gmina Kozłowo, Gmina Dubeninki, Gmina Rozogi, Gmina Ostróda (W), Gmina Mikołajki, Gmina Purda, Gmina Dobrze Miasto, Gmina Węgorzewo, Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz, Gmina Świętajno (powiat olecki), Gmina Grunwald.

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej

potrzeby (44): Gmina Ruciane-Nida, Gmina Kiwity, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Wydminy, Gmina Lubawa (M), Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Iłowo-Osada, Gmina Wieliczki, Gmina Miłki, Gmina Kruklanki, Gmina Barczewo, Gmina Rybno, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Godkowo, Gmina Dąbrówno, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Rychliki, Gmina Ryn, Gmina Morağ, Gmina Miłomłyn, Gmina Jedwabno, Gmina Działdowo (W), Gmina Budry, Gmina Lidzbark, Gmina Lubomino, Gmina Gietrzwałd, Gmina Kalinowo, Gmina Bartoszyce (M), Gmina Małdyty, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Lubawa (W), Gmina Pasłek, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Mrągowo (M), Gmina Iława (M), Gmina Janowo, Gmina Iława (W), Gmina Dźwierzuty, Gmina Braniewo (W), Gmina Pisz, Gmina Srokowo, Gmina Łukta.

Załącznik 6. Integracja i reintegracja społeczno-zawodowa jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (16): Gmina Elbląg, Gmina Zalewo, Gmina Ełk (W), Gmina Ełk (M), Gmina Szczytno (M), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Piecki, Gmina Banie Mazurskie, Gmina Reszel, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Miasto Elbląg, Gmina Dźwierzuty, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Pisz,

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (2): Gmina Ełk (M), Gmina Kętrzyn (M).

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (42): Gmina Kowale Oleckie, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Grodziczno, Gmina Wydminy, Gmina Lubawa (M), Gmina Sępopol, Gmina Sorkwity, Gmina Giżycko (W), Gmina Gołdap, Gmina Świętki, Gmina Barczewo, Gmina Świętajno (powiat szczycieński), Gmina Kolno, Gmina Dąbrówno, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Olecko, Gmina Tolkmicko, Gmina Działdowo (M), Gmina Susz, Gmina Jedwabno, Gmina Korsze, Gmina Działdowo (W), Gmina Lidzbark, Gmina Gietrzwałd, Gmina Małdyty, Gmina Lubawa (W), Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Barciany, Gmina Bisztynek, Gmina Kurzętnik, Gmina Stawiguda, Gmina Iława (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Mikołajki, Gmina Purda, Gmina Prostki, Gmina Kisielice, Gmina Węgorzewo, Gmina Orneto, Gmina Świętajno (powiat olecki), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W).

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby (58): Gmina Ruciane-Nida, Gmina Pieniężno, Gmina Kiwity, Gmina Jeziorany, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Płońnica, Gmina Iłowo-Osada, Gmina Markusy, Gmina Wieliczki, Gmina Giżycko (M), Gmina Miłki, Gmina Kruklanki, Gmina Miłakowo, Gmina Rybno, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Godkowo, Gmina Pozezdrze, Gmina Lelkowo, Gmina Stare Juchy, Gmina Rychliki, Gmina Szczytno (W), Gmina Ryn, Gmina Wielbark, Gmina Frombork, Gmina Morąg, Gmina Miłomłyn, Gmina Budry, Gmina Lubomino, Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Kalinowo, Gmina Biała Piska, Gmina Dywity, Gmina Płoskinia, Gmina Braniewo (M), Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Pasłek, Gmina Nidzica, Gmina Jonkowo, Gmina Kozłowo, Gmina Dubeninki, Gmina Mrągowo (M), Gmina Rozogi, Gmina Janowo, Gmina Ostróda (W), Gmina Wilczęta, Gmina Dobrze Miasto, Gmina Iława (W), Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Braniewo (W), Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz, Gmina Srokowo, Gmina Pasym, Gmina Milejewo, Gmina Grunwald, Gmina Łukta.

Załącznik 7. Interwencja kryzysowa jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (29): Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Wydminy, Gmina Lubawa (M), Gmina Markusy, Gmina Gołdap, Gmina Giżycko (M), Gmina Dąbrówno, Gmina Szczytno (W), Gmina Ełk (M), Gmina Tolkmicko, Gmina Korsze, Gmina Szczytno (M), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Płoskinia, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Kozłowo, Gmina Stawiguda, Gmina Iława (M), Gmina Ostróda (W), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Purda, Gmina Miasto Elbląg, Gmina Dźwierzuty, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Węgorzewo,

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (1): Gmina Gołdap.

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (21): Gmina Kowale Oleckie, Gmina Giżycko (W), Gmina Barczewo, Gmina Kolno, Gmina Rybno, Gmina Godkowo, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Olecko, Gmina Wielbark, Gmina Frombork, Gmina Morąg, Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Braniewo (M), Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Nidzica, Gmina Jonkowo, Gmina Mrągowo (M), Gmina Pisz, Gmina Świętajno (powiat olecki), Gmina Grunwald.

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby (66): Gmina Elbląg, Gmina Ruciane-Nida, Gmina Pieniężno, Gmina Kiwity, Gmina Zalewo, Gmina Grodziczno, Gmina Jeziorany, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Sępólno, Gmina Sorkwity, Gmina Płońnica, Gmina Iłowo-Osada, Gmina Wieliczki, Gmina Miłki, Gmina Świętki, Gmina Kruklanki, Gmina Świętajno (powiat

szczycieński), Gmina Ełk (W), Gmina Miłakowo, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Pozezdrze, Gmina Lelkowo, Gmina Stare Juchy, Gmina Rychliki, Gmina Ryn, Gmina Działdowo (M), Gmina Miłomłyn, Gmina Susz, Gmina Jedwabno, Gmina Działdowo (W), Gmina Budry, Gmina Lidzbark, Gmina Lubomino, Gmina Gietrzwałd, Gmina Kalinowo, Gmina Biała Piska, Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Małdyty, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Lubawa (W), Gmina Pasłęk, Gmina Banie Mazurskie, Gmina Barciany, Gmina Reszel, Gmina Bisztynek, Gmina Dubeninki, Gmina Kurzętnik, Gmina Rozogi, Gmina Janowo, Gmina Mikołajki, Gmina Wilczęta, Gmina Dobre Miasto, Gmina Iława (W), Gmina Prostki, Gmina Kisielice, Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Braniewo (W), Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz, Gmina Orneta, Gmina Srokowo, Gmina Pasym, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W), Gmina Milejewo, Gmina Łukta.

Załącznik 8. Wsparcie w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia jako wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których realizowana jest usługa społeczna (21): Gmina Lubawa (M), Gmina Giżycko (W), Gmina Gołdap, Gmina Stare Juchy, Gmina Ełk (M), Gmina Olecko, Gmina Tolkmicko, Gmina Korsze, Gmina Szczytno (M), Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Bartoszyce (M), Gmina Braniewo (M), Gmina Banie Mazurskie, Gmina Barciany, Gmina Bisztynek, Gmina Mrągowo (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Miasto Elbląg, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Węgorzewo, Gmina Pisz,

w tym gminy, w których usługa jest realizowana ale w niewystarczającym stopniu (3): Gmina Gołdap, Gmina Olecko, Gmina Bartoszyce (M).

Gminy, w których brakuje usługi społecznej (21): Gmina Kowale Oleckie, Gmina Elbląg, Gmina Zalewo, Gmina Grodziczno, Gmina Giżycko (M), Gmina Barczewo, Gmina Kolno, Gmina Ełk (W), Gmina Dąbrówno, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Susz, Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Małdyty, Gmina Reszel, Gmina Ostróda (M), Gmina Wilczęta, Gmina Dźwierzuty, Gmina Pasym, Gmina Milejewo, Gmina Grunwald.

Gminy, w których usługa społeczna nie jest realizowana i nie ma takiej potrzeby (74): Gmina Ruciane-Nida, Gmina Pieniężno, Gmina Kiwity, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Wydminy, Gmina Jeziorany, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Sępoleń, Gmina Sorkwity, Gmina Płońsk, Gmina Iłowo-Osada, Gmina Markusy, Gmina Wieliczki, Gmina Miłki, Gmina Świątki, Gmina Kruklanki, Gmina Świątajno (powiat szczycieński), Gmina Miłakowo, Gmina Rybno, Gmina Kętrzyn (W), Gmina Godkowo, Gmina Pozezdrze, Gmina Lelkowo, Gmina Rychliki, Gmina Szczytno (W), Gmina Ryn, Gmina Wielbark, Gmina Frombork, Gmina Działdowo (M), Gmina Morąg, Gmina Miłomłyn, Gmina Jedwabno, Gmina Działdowo (W), Gmina Budry, Gmina Lidzbark, Gmina Lubomino, Gmina Gietrzwałd, Gmina

Kalinowo, Gmina Biała Piska, Gmina Płoskinia, Gmina Mrągowo (W), Gmina Młynary, Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Lubawa (W), Gmina Pasłęk, Gmina Nidzica, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Jonkowo, Gmina Kozłowo, Gmina Dubeninki, Gmina Kurzętnik, Gmina Stawiguda, Gmina Iława (M), Gmina Rozogi, Gmina Janowo, Gmina Ostróda (W), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Mikołajki, Gmina Purda, Gmina Dobre Miasto, Gmina Iława (W), Gmina Prostki, Gmina Kisielice, Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Braniewo (W), Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz, Gmina Orneta, Gmina Świątajno (powiat olecki), Gmina Srokowo, Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W), Gmina Łukta.

Załącznik 9. Gminy współpracujące z organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia osób w kryzysie bezdomności

Gminy współpracujące z organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia osób w kryzysie bezdomności: Gmina Elbląg, Gmina Ruciane-Nida, Gmina Pieniężno, Gmina Zalewo, Gmina Lubawa (M), Gmina Gołdap, Gmina Miłakowo, Gmina Dąbrówno, Gmina Działdowo (M), Gmina Morąg, Gmina Miłomłyn, Gmina Korsze, Gmina Szczytno (M), Gmina Budry, Gmina Lidzbark Warmiński (W), Gmina Biała Piska, Gmina Bartoszyce (M), Gmina Małyty, Gmina Braniewo (M), Gmina Nidzica, Gmina Barciany, Gmina Reszel, Gmina Kurzętnik, Gmina Stawiguda, Gmina Iława (M), Gmina Rozogi, Gmina Ostróda (W), Gmina Ostróda (M), Gmina Biskupiec (M-W), Gmina Dobre Miasto, Gmina Miasto Elbląg, Gmina Lidzbark Warmiński (M), Gmina Miasto Olsztyn, Gmina Braniewo (W), Gmina Pisz, Gmina Świątajno (powiat olecki), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (W), Gmina Grunwald, Gmina Łukta.

Załącznik 10. Gminy, w których brakuje organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności

Gminy, w których brakuje organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności: Gmina Kowale Oleckie, Gmina Kiwity, Gmina Górowo Iławeckie (M), Gmina Grodziczno, Gmina Wydminy, Gmina Sępole, Gmina Sorkwity, Gmina Płośnica, Gmina Giżycko (W), Gmina Giżycko (M), Gmina Kruklanki, Gmina Barczewo, Gmina Kolno, Gmina Godkowo, Gmina Pozezdrze, Gmina Lelkowo, Gmina Bartoszyce (W), Gmina Wielbark, Gmina Tolkmicko, Gmina Susz, Gmina Jedwabno, Gmina Lidzbark, Gmina Gietrzwałd, Gmina Piecki, Gmina Dywity, Gmina Mrągowo (W), Gmina Górowo Iławeckie (W), Gmina Pasłęk, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Olsztynek, Gmina Kętrzyn (M), Gmina Mrągowo (M), Gmina Nowe Miasto Lubawskie (M), Gmina Mikołajki, Gmina Wilczęta, Gmina Purda, Gmina Kisielice, Gmina Dźwierzuty, Gmina Węgorzewo, Gmina Biskupiec (W), Gmina Orzysz.